

Izhaja vsa tiskana in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane popusti prejemani ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 %, polletno 4 % in četrtletno 2 %. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nonskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

VABILO

k izrednemu

občnemu zboru

katerega priredi

pol. društvo „Sloga“

v nedeljo 7. t. m. ob 4. uri pop.

v Št. Petru,

na dvorišču „Kmet. zadruga“

s sledečim dnevnim redom:

1. Dogodki na Hrvaškem;
2. Slovensko vseučilišče;
3. Srednje in ljudske šole v Gorici;
4. C. kr. kmetijska družba v Gorici.

Zanašajoč se na to, da ne bodo hoteli goriški Slovenci zaostati za svojimi brati v Trstu, Ljubljani in v Celju, ki so se na tisoče zbrali, da izrazijo svoje simpatije do svojih krvnih bratov Hrvatov, nahajajočih se v obupnem boju proti nasilstvu in nezakonitostim, nadeja se podpisano društvo, da se tudi goriški Slovenci v ogromnem številu udeležijo tega shoda, da bode manifestacija, ki naj služi v tolažbo hrvatskemu narodu pa tudi v čast slovenskemu imenu, tem impozantnejša.

Društvo „Sloga“.

Sadna razstava in drugi vipavski kmetijski shod v Prvačini.

V septembru l. 1901. so priredila takrat obstoječa »Vinarska in sadjarska društva« v Brjah, Rihembergu in Kamnjah razstavo grozdja in sploh poznejšega sadja ter prvi vipavski kmetijski shod v Kasovljah. Reklo se je, da dela ta razstava prirediteljem in razstavljalcem vso čast. Zato zamoremo pač reči tudi o razstavi, otvorjeni preteklo binkoštno nedeljo v Prvačini. Prireditelje te razstave je tudi sad »Vinarskih in sadjarskih društev«, ki so se od kasovskih razstav ustanovila po skoro vseh občinah vipavske doline. Razstavile so se letos večinoma črešnje (okoli 30 vrst) ter nekaj drugih raznih pridelkov, zraven tega pa tudi najrazličnejša vina vseskozi domačega pridelka. Največ in najlepših stvari ste razstavili občini Prvačina in Rihemberg-Brje. — Otvoril je razstavo po kratkem nagovoru g. nadučitelja Orla g. dvorni svetnik grof Attems, ki se je dokaj laskavo izrazil o njej, izrekel nado, da razstavljalci gotovo dosežejo svoje namene ter zagotovil, da bode vlada vedno rada kmetovalce podpirala pri takem delu. Med obiskovalci smo videli tudi gg. dež. poslanca Grčoa, Jakončiča in dr. Tuma, deželnega kmetijskega nadzornika g. Früchaufa in šolskega nadzornika g. Finžgarja. V komisijo, ki je imela presojati razstavljene pridelke, so bili voljeni gg. Viljem Dominko, Fran Gombač iz Ljubljane, Ernest Klavžar, Josip Rubbia, Ivan Saunig, Anton Štrekelj in And. Žmavc; kot zastopnik prvaške občine pa župan g. Kozem in podžupan g. Josip Šušmelj. Ta komisija je našla za rastavo le pohvalne besede ter je razstavljalce sadja odlikovala sledeče:

Za razstavljene črešnje. I. razred: Vinko Gregorič iz Prvačine, Ivan Stanič iz Prvačine, Andrej Sever iz Prvačine, Jožef Primožič, župnik v Prvačini, Josip Vodopivec vulgo Fratik iz Prvačine, Jos. Gregorič vulgo Lovrenčev iz Prvačine, Albert Šušmelj iz Bezovlaka, Ivan Gregorič iz Prvačine, Franc Gregorič vulgo Martinov iz Prvačine, Marija Pečenko iz Brji, Anton Pečenko (Governo) Rihemberg, Henrik Hebat iz Rihemberga, Anton Badalič iz Vitovelj (za razno sadje), Anton Gregorič z Vogrskega. — II. razred: Martin Silič (Zanutkov) iz Prvačine, Jos. Šušmelj (Struga) iz Prvačine, Janez Faganelj iz Prvačine, Josip Črne iz Prvačine, Anton Kozem iz Prvačine, Al. Gregorič iz Prvačine, Anton Faganelj iz Prvačine, Ivan Mekelj iz Brji, Franc Grzelj iz Rihemberga, Anton Sever z Vrha, And. Kršovan z Vrha, Franc Ličen iz Preserja, Franc Colja iz Rihemberga št. 5. — III. razred: Josip Kodrič iz Brji, Fr. Čebren iz Brji št. 14, Franc Ličen iz Brji št. 125, Peter Košuta iz Brji št. 101, Josip Cink iz Brji št. 153, Fr. Ličen iz Preserja št. 233, Lovro Vidmar od Sv. Katarine, Anton Birsar pri Birsih, Jos. Fabjan iz Vasi, Franc Fabjan iz Rihemberga, Ant. Sever iz Rihemberga št. 299, Jakop Gorjan z Vogrskega št. 12 (posebno za goden krompir), Jos. Zorn (Titov) iz Prvačine, Jos. Koc (mlajši) iz Prvačine, Jurij Furlani iz Prvačine, Jurij Lokatel iz Prvačine, Fr. Zorn (Ipavkin) iz Prvačine, Anton Mervic iz Prvačine, Janez Gregorič iz Prvačine št. 10, Jos. Furlani iz Prvačine, Fr. Gregorič iz Prvačine. — Priznanje: Edini razstavilalec z Gradišča (kdo?), Ivan Bizjak iz Dornberga (posebno za cepljene trte na suho) in Jos. Mrevlje iz Dornberga, »Vinarsko in sadjarsko društvo v Velikih Žabljah«, Blazij Grčoa, župnik v Šempasu. — Častno priznanje: Nadučitelju in podpredsedniku »Vin. in sadj. društva« Josipu Orel v Prvačini, za njegovo sodelovanje pri sadni razstavi v Prvačini ter požrtovalno delovanje v prosep kmetijstva sploh. Predsednik: Franc Gombač, pot. učitelj za vinarstvo v Ljubljani Poročevalac: Viljem Dominko, vodja kmetijske šole.

Posebne omembe vreden bi bil g. Franc Bavčar iz Sela, ki je ob urodu razstavil svoja gnezdišča ali umetno napravljene dupline za ptice. Komisija mu je izrekla svoje priznanje. Razun Prvačine in Rihemberga-Brji, videli smo zastopane na razstavi tudi Vogersko, Vel. Žablje, Kamnje, Vrtovin, Dobravlje, Selo, Sv. Križ, Gradišče, Bilje, Dornberg in Šempas. Iz nekaterih občin, posebno iz bližnjega Dornberga, bi bilo več želeti. Udeležba razstave je bila iz različnih vzrokov premajhna.

Popoldne ob treh se je vršil še precej dobro obiskan kmetijski shod. Otvoril ga je župan prvaški, g. Kozem, s kratkim nagovorom ter predlagal predsednikom g. posl. Jakončiča, čemur se je soglasno pritrdilo. G. Jakončič je prevzemal predsedništvo rekel, da si šteje v čast predsedovati shodu, ker mu je Prvačina že od nekaj eden najljubših krajev, in ker pozna prvaškega kmeta kot zavednega in inteligentnega, ter je izrekel nado, da bodo poslušalci odnesli obilo dobrih naukov s shoda.

Prvi se je oglasil za meso gosp. Anton Štrekelj, ki govori tako-le:

Častiti kmetovalci! Dragi mi prijatelji! Zopet smo se zbrali iz lepe vipavske doline, da pretresujemo naše žalostno

gospodarsko stanje, in da se posvetujemo, kako bi zamogli isto zboljšati. Veseli me, da Vas vidim v tolikem številu. Kot Vaš učitelj kmetijstva kličem Vam tudi jaz: Dobro došli!

Današnja razstava nam je pokazala, da vipavski kmet napreduje, da koraka polagoma k onemu cilju, do katerega ga hočemo pripeljati. Ta razstava nam je pa tudi pokazala, da je vipavska dolina v resnici sadonosna dolina, pokazala nam je, da je vipavska dolina kakor vstvarjena za pridelovanje zgodnjega sadja, osobito raznih črešenj. Črešnje so sad, ki se pravzaprav najdražje prodaja. Če pomislimo, kako željno pričakuje gospoda po dolgi zimi zopet svežega sadja, potem ni čudo, da se črešnja, kakor prvi sad, ki se prikaže na trgu, tudi drago plača. Glede pridelovanja ranih črešenj zamoremo Vipavci marsikaj pokazati. Naša dolina so takorekoč vrata pred Severom. Komaj pridemo nekoliko ur proti Severu, že ne najdemo onega sadu, ki ga pridelujemo tukaj. Osobito ko se dogradi nova bohinjska železnica, bode vipavska dolina jako velikega pomena za pridelovanje ranega sadja. Zaradi tega je treba, da se pripravite že sedaj za one čase s tem, da čvrsto zasajate sadno drevje. Priporočam pa Vam, da sadite le take vrste, ki bodo dajale tudi sad, kateri se bode lahko prodajal in izvažal.

Današnja razstava nam je tudi pokazala, da kmetovalci vipavske doline niso več v onem času, ko so mislili, da le oni znajo vse, in da jih nikdo drugi ne more učiti v gospodarstvu. Ona je pokazala, da živé na Vipavskem inteligentni kmetje, in upam, da bode prihodnja razstava pokazala, da smo zopet za lepo stopinjo napredovali.

Kar se tiče sadja, ki sem ga videl na razstavi, priporočam Vam, da bode od sedaj naprej vzgajali za one čase, ko bode tekla bohinjska železnica, samo one sadne vrste, ki so dobre za kupčijo. Od črešenj, dobrih za kupčijo, zahtevamo, da so kolikor mogoče rane; v drugi vrsti zahtevamo od njih, da so kolikor mogoče dobrega okusa; v tretji vrsti zahtevamo, da imajo kolikor mogoče lepo obliko; v četrti vrsti pa zahtevamo od dobrih črešenj, da se lahko izvažajo, da torej lahko prenašajo dolgo vožnjo. To so štiri zahteve, katere lahko stavimo na dobre črešnje.

Nečem Vam govoriti o celi vrsti črešenj, ki so se danes videle na razstavi, ampak se omejujem samo na dve vrsti, ki se približujejo vsem tem lastnostim. Priporočam Vam, da bode od sedaj naprej kolikor mogoče razširili ono črešnjo, kateri pravite »cepljenka« ali tudi »vipavka«. Ta črešnja sicer ni najprva, toda ima to lastnost, da na poti ne gnije, ima jako dober okus in je jako krasna črešnja. Razun tega ima tudi to dobro, da jako mnogo rodi, enakomerno zori in se jako drago prodaja. Pretekli teden so se prodajale n. pr. te črešnje v Korminu po 70 kr. kilo. Druga črešnja, katero Vam priporočam, je rana renška črešnja. Ta črešnja je prva med vsemi. Opominjam pa Vas, da ne berete na njih sadu, ki je premalo dozorel; kajti na ta način bodele svoje dobro ime, katero imate sedaj, pokvarili, in kupci se Vas bodo izogibali. Renška črešnja je dobra, samo jo morate torej kolikor mogoče pozno trgati. Lahko bi Vam omenil še več črešenj, ki so mogoče tudi dobre, toda se omejim, ker skušnje še niso tako

popolne, da bi Vam jih mogel priporočati.

Dotaknil sem se nekoliko sadne kupčije. Da se bo naša sadna kupčija kolikor mogoče izboljšala, priporočam Vam, da bi se v vsaki vasi ustanovilo sadjarsko društvo. Ta društva imajo namen, da množé samo dobro sadno drevje. Imela bi pa lahko še drug namen. Ona bi namreč sadje, katero pridelujete v majhnih množinah, zbirala in potem v večjih množinah skupno prodajala. Posebno priporočam, da si ustanovite društva z medsebojnim poročtvom, ker le taka društva imajo trajno življenje v sebi. Ta društva bi torej skupljala sadje, in na ta način bi si Vi ne mogli delati medsebojne konkurence, kakor si jo delate dandanes, in tako ceno sadja sami znižujete. Da ne bi si pa tudi društva konkurirala, bilo bi treba ustanoviti zvezo vseh društev, katera bi imela namen, da bi plačevala strokovne može, ki so večji trgovine in blaga, a ti bi potem Vaše sadje v svetu priporočali in iskali kupcev. Tem ne bi bilo treba potem prihajati k Vam in iskati majhne množine sadja, ampak ti poslovojdje bi hodili sami do kupcev in bi prodali naenkrat vse črešnje. S tako skupno prodajo bi si Vi prihranili jako mnogo stroškov.

Toliko sem Vam hotel v kratkih potezah povedati, kaj je moj namen in kam Vas hočem pripeljati. Nečem Vas več zadrževati, marveč kličem: Bog daj, da bi vipavska dolina kmalu prišla do onega cilja, katerega imam pred očmi, Bog daj, da bi vi kmetje kmalu boljše stali, nego stojite dandanes.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Kozane, 3. junija. — Izv. dop. (Nekaj o našem občinskem gospodarstvu.) — »Ako bi vladala poštenost pri predpripravah za te volitve, potem bi bili zmagali naprednjaki na celi črti in konec bi bilo rje, ki razjeda to veliko občino«. Tako toži »Soča« v svoji št. 40. To poštenost sumničijo »naprednjaki« kolovodje tudi v svojem utoku, ki so ga podali proti dovršenim volitvam. Očitajo županu celo premembo in ponarejenje imenikov; in župan jim visokodušno ponuja priliko, da uveljavijo svoje dokaze za to pred kazenskim sodnikom. O rji v naši občini županiji bi se lahko veliko govorilo, a o tisti, katera je smodila občinske dohodke, predno je stopil sedajni župan na občinsko krmilo. Zla nasledkov one rje še britko občutimo po preteku mnogih let, in ravno med potomci tistih, ki so jo v svojem času zakrivali, nahajajo se sedaj nekateri možje, kateri najhuje izpodrivajo sedanjega župana in njegovo stranko, ker vedo, da ona rja še ni popolnoma zatrita in da je še možno kaj ukreniti v poravnajo prizadete škode. O priliki utegnemo jasneje govoriti.

Zdaj župani gosp. Anton pl. Reya menda že 10 leto. Gotovo je, da njegovo gospodarstvo ne ustreza vsem in da je njegova odločnost morda nekaterim zoprna. Tisti mož se, žal, še ni rodil, kateri bi kot župan vsem po godu opravljaj svojo službo. Za župana, kateri je prevzel tako dedščino, kakor naš, je pa v sedajnih časih strankarskega razpora v županiji, obsegajoč 8 davčnih občin, katerih vsaka ima svoje posebne težnje, naloga še veliko težavniša, kakor drugod, koder vladajo normalne razmere. Pri nas je župan,

kar očarani. Posebno pa je napravila globok vtis veseligr "Ženski Otel", ker so igralci res dovršeno igrali in sta posebno ga Danilova in ga Dobrovolny svoji težki ulozi tako izborno izvršili. Burno ploskanje, ki ni hotelo nikdar prenehati, bil jima je v dokaz, kako hvaležno jim je bilo občinstvo za ta izvanredni užitek. Prvi večer ni bila predstava obiskana posebno mnogoštevilno in to z ozirom na dva praznika in posebno pa z ozirom na drugi praznik, ko je bilo vse polno mestnih Slovencev v Ajdovščini in so se od tam vrnili pozno v noč in nekateri celo drugi dan v jutro. Zaradi tega pa je bila druga predstava obiskana toliko številnejše. Ta dan izročen je bil tudi g. Danilu krasen venec z napisom: „Goriški Slovenci slovenski drami“, damam igralkam bilo je poklonjeno cvetje. Kakor rečeno, ker ni videlo mnogo od njih predstavljati „Iluzariji“ v torek, se je ta igra v četrtek na njih željo ponovila, pri kateri priliki so želi ljubljanski igralci istotako burno pohvalo. Sploh pa, ako bi nas hoteli ljubljanski igralci še kedaj počastiti, svetlovali bi jim, naj bi si izbrali za naše klimatične razmere primernejši čas, ki bi bil po našem mnenju, koj po veliki noči. O binkoštih je pri nas v Gorici skoro vsako leto že jako vroče in je dolgo ostajanje v zaprti dvorani skoro neznosno.

Dobili smo še drugo obširnejše poročilo o teh predstavah, katero pa priobčimo prihodnjič, ker nam je za današnji list došlo prepozno.

Tukajsnji magistrat razglasa, da se ne smejo prodajati gobe nikjer drugje, ako ne na pokritem trgu, kjer se prodaja sadje in druga zelenjad. Kogar bi zasledili, da bi prodajal gobe po mestu, kaznovan bo, kakor strogo.

Umrli je v tuk. bolnišnici usmiljenih bratov oni nesrečni voznik J. Velikonja iz Volč, ki je svoječasnó nesrečno padel pod svoj voz in se močno poškodoval.

Padel je s hodnika na dvorišče 5-letni Celestin Tomassi, stanujoč v ulici Ascoli št. 16. Fantek spuščal je namreč s hodnika milove balončke. Ko je napravil jednega velikega in je gledal za njim, izgubil je ravnotežje ter padel na dvorišče in se hudo poškodoval na glavi. Prenesli so ga v bolnišnico.

Tatvina. — V noči od srede na četrtek so se vtihotapili v stanovanje g. Batističa, bivšega mestnega inženjerja, stanujočega na Goriškem v lastni hiši, tatovi. Prišli so v stanovanje po vrto od strani Kornja. V hišo so zlezli skozi odprto okno. Doma ni bilo nikogar in tako bila jim je dana prilika, da so napravili v hiši natančno preiskavo, kakoršne bi niti policija ne znala napraviti. Prevrgli so vse, odprli so vse, preiskali so celo žep pri oblekah. Konečno so prišli do neke lesene skrinje. Razsekali so jo s sekuro ter našli v nji več perila, razna pisma in druge papirje. Našli so 20 K v zlatu in razni inozemski denar, kakor n. pr. italijanski, švicarski in drugi. Bila je poleg tudi jedna hranilnična knjiga, jeden par zlatih uhanov, spomin po pokojni materi g. Batističa, jedno bodalo in jeden nož z umetno delanim ročem, potem nekaj orožja, katero je prinesel iz Bosne g. Batistič, jeden kompas, nekaj finih smodk in druge stvari. Odnegli so vse, pustili so le perilo in hranilnično knjigo. G. Batistič je prišel domov okoli 11. ure in pol. Ko je našel doma vse v neredu, podal se je takoj na policijo. Redarji so se podali koj z njim na stanovanje ter si tam vse ogledali. Potem pa so šli na lov tatov. Neki redar stopil je v neko krčmo na Kornju in zvedel je tam, da je bil malo poprej tam strojarski delavec iz Dörtlesove tovarne Peter Fabbro, oženjen in oče treh otrok, stanujoč pod Kostanjevico. Izvedel je tudi, da je Fabbro plačal svojim znancom za jed in pijačo ter da je poravnal račun z italijanskim denarom. Redarji so ga na to koj zasledovali in ga kmalu potem tudi našli. Ko so ga aretirali, peljali so ga na policijo in tam je izpovedal, da je v resnici kradel pri g. Batističu in da ga je k temu napotila okolnost, ker se je v Gorici izvršilo že toliko tatvin, ne da bi se bilo prišlo tatovom na sled. Zaradi tega nadejal se je tudi on, da mu pojde posel gladko izpod rok. Dostavil je celo, da bi jo koj popihal v Ameriko, ako bi se mu bilo posrečilo kje ukrasti kakih 20.000 gld. — V četrtek zjutraj pa so aretirali v Gosposki ulici njegovega tovariša Josipa Scalettarija, čevljarja, starega 33 let. Fabbro je že znan uzmovnik in je bil zaradi tega že večkrat kaznovan. Še komaj par dni poprej ukradel je nekemu mizarju Zeju sekuro iz delavnice in ga je Zej zaradi tega tudi ovadil pri policiji.

Prijeta tatova. — V Ljubljani so aretirali v sredo natakarka Danila Po-

gačnika in Ivana Zupana. Pri Zupanu so dobili uro, ki je bila dne 31. majnika ukradena natakarku Karolu Vojski v hotelu „Pri južnem kolodvoru“ v Gorici. Vojski je bil ukraden tudi zlat prstan, potem ste mu bili vzeli tudi dve drugi uri in dve srebrni verižici. Policija je prijela tatova izročila deželni sodniji, odkoder se bodeta odgnala v Gorico. — Znano je, da je bilo v Gorici od 10. apr. do 22. majnika izvršenih več ulomov in tatvin, pokrađenih juvelov, uhanov, zapesnic, verižic, ur itd. v vrednosti nad 30.000 K. Vse teh tatvin sta zdaj sumljiva zgoraj omenjena natakarka, ki sta se začasa tatvin mudila v Gorici.

Aretiranje. — Zadnje dni aretiranih je bilo več oseb, ki so na sumu, da so izvršile kako tatvino, katerih pretekli mesec v Gorici ni manjkalo. Poleg onih dveh natakarkov, katera so aretirali v Ljubljani in o katerih govorimo na drugem mestu, ter poleg onih dveh tatov, katera sta kradla pri g. Batističu in ki se nahajata že pod ključem, aretirali so tudi nevarnega uzmovnika Jurija Pušnika in pa še dva druga. Ta dva so ulovili v Podturnu, ko sta hotela okraستي nekega kmeta. Ulovili so jih baje kmetje sami. Našli so pri njih vse polno orodja, kakor vetrihe, pile, klešče itd., vse kar se potrebuje pri nasilnem odpiranju vrat.

Hudoben sin. — 23-letni pobajšč Ivan Božič, stanujoč v Klavni ulici, je zahteval v torek denara od svoje stare matere, da bi ga zapil. Ker mu ni hotela dati denara, začel je ta malopridnež pobijati po hiši vse, kar mu je prišlo pod roke. Med drugim razbil je tudi šest šip in se je pri ti priliki tako močno vrezal, da so ga morali odvesti v bolnišnico, kjer so mu na prstih napravili par šivov. Šele potem deli so ga pod ključ.

Sadni trg. — Na tuk. izvoznem sadnem trgu so prodali dne 3. t. m. 70 klg. jagod po 1 K, 300 kvintalov graha po 8 K kvintal, 20 kvintalov špargljev po 40 K kvintal, 200 kvintalov črešenj po 24 K kvintal, 8 kvintalov letošnjega krompirja po 20 K kvintal.

Občni zbor „Hranilnice in posojilnice v St. Petru pri Gorici“. — Ker se bo jutri popoldne vršil v prostorih „Kmetijske zadruge“ v St. Petru pri Gorici javen shod političnega društva „Sloga“ v prilog našim bratom Hrvatom, in ker ima „Hranilnica in posojilnica v St. Petru“ ravno tam tudi svoj sedež, preloži se občni zbor „Hranilnice in posojilnice“, ki je bil napovedan za jutri popoldne, na prihodnjo nedeljo popoldne, t. j. na dan 14. junija t. l.

„Hranilnica in posojilnica v Renčah“ bode imela svoj redni občni zbor za leto 1902. dne 21. junija 1903. pri g. R. Znidarčiču ob 3^{1/2} popoldne. Dnevni red po pravilih.

Načelnštvo.

Še nekoliko o grozni nesreči na železnici med Tržičem in Devinom. — Danes ni več nobenega dvoma, da je na grozni nesreči, ki se je pripetila v nedeljo ponoči na progi južne železnice med Tržičem in Devinom, več ali manj kriva tudi uprava južne železnice. Da bi bilo na raznih postajah južne železnice dovelj vozov različnih razredov, bi bil pokojni dr. Heinzel danes najbrže še živ. To se ni namreč v nedeljo prvič zgodilo, da so bili vsi vozovi tretjega razreda prenapolnjeni ter da so morali spraviti v vozove drugega razreda tudi take ljudi, ki so plačali le za tretji razred. To, pravimo, dogaja se na južni železnici leto za letom ob vseh večjih praznikih in posebno pa še o binkoštnih, ko leti vse na prosto in posebno pa še iz Trsta v razna furlanska mesteca in kraje. Uprava južne železnice bi bila morala biti na ta dren torej pripravljena in bi morala za to skrbeti, da bi bilo na raznih postajah dovelj vozov različnih razredov na razpolaganje. Ako bi uprava južne železnice to storila, ne bi prišlo v voz II. razreda, v katerem se je vozil dr. Heinzel, toliko vinjenih ljudi, ki so imeli listke le za III. razred in ne bi potem tam tako razsajali, da so mirnega Heinzla spravili s svojim križanjem in ropotom iz svojega kupeja. Pa tudi za to bi moralo biti na železnici priskrbljeno, da dobe mirni in semtertje celo bolni potniki zavetja pred takimi razsajajoči tudi v III. razredu, ter da se jim bi odkazal tak prostor, kamor pijanci in razsajajoči nimajo pristopa. Tudi glede vrat, katera je dr. Heinzel odprl, da bi prestopil v drugi voz, ni bilo prav, da niso bila zaprta, posebno pa, ker niso bila namenjena za potnike, marveč samo le za sprevodnike. Izgovor, da je zapisano v raznih jezikih, da ne smejo potniki onih vrat odpirati, ni veljaven, ker bi se med potniki lahko nahajali tudi taki ljudje, ki ne znajo čitati, ali pa tudi taki, ki ne morejo čitati takih opominov zaradi oslabelega vida. Taka vrata bi mo-

rala biti zaprta tako, da jih zamore odpreti le sprevodnik. Z jedno besedo, več previdnosti moralo bi na vsak način biti pri železnicah in odvrnjena bi bila s tem mnogokatera nesreča.

Odpust delavcev v Lloydovem arsenalu v Trstu. — V Lloydovem arsenalu v Trstu odpuščajo zaradi pomanjkanja dela dan na dan po več delavcev. Govori se, da jih odpuste v najkrajšem času kakih 1900.

Čudno postopanje ljubljanske sodne oblasti. — Ko so pred nedavnim naši državni poslanci na Dunaju interpelirali dr. Körberja kot voditelja justičnega ministerstva zaradi sodnih preiskav, ki so se vršile v Ljubljani na zahtevo bana Hedervaryja, ker je mislil, da so se znani oklici na hrvatski narod tiskali v kaki ljubljanski tiskarni, je dr. Körber hladnokrvno odgovoril, da niso cislitvanska oblastva storila v ti zadevi nikakega koraka. Zdej se je zgodil v Ljubljani spet neki slučaj, ki dokazuje, da se hoče tudi pri nas na Slovenskem vvesti nekaj Hedervaryjem zistem. V torek je prišel namreč v Ljubljano neki privatni oseb iz Zagreba po železnici zaboj in je bil oddan spediterju. Ko se je adresat oglašil pri spediterju, je na svoje začudenje izvedel, da so policijski organi njegovo privatno last konfiscirali in izročili sodniji. Adresat se je potem obrnil na sodnijo in tam se mu je lakonično — prav kakor da je v Ljubljani že razglašeno izjemno stanje in so razveljavljene vse državljanske pravice — povedalo, da je preiskovalni sodnik, na predlog državnega pravdnštva zaukazal to konfiskacijo. Obenem je adresat izvedel, da se je to zgodilo na brzojavno zahtevanje državnega pravdnštva iz Zagreba, ki domneva, da se v tem zaboju nahaja večja množina iztisov „Hrvatske misli“. Tu se je torej konfisciralo privatno imetje mirnega državljan na zahtevanje inozemske oblasti, dasi se proti temu državljanu še kaka ovadba ni vložila in konfiskacija se je izvršila, ne da bi se bil lastnik tega zaboja obvestil. Paragraf 146 kaz. pr. reda določa, da sme preiskovalni sodnik zaseči brzojave, pisma in druge pošiljke, ako je obtoženec že v zaporu zaradi hudodelstva, ali če je zaradi takega dejanja proti njemu že izdano zaporno povelje. V tem slučaju se proti adresatu sploh ni začela niti kaka preiskava, samo njegovo imetje so mu zasegli. Očividno je torej, da je ljubljanska sodna oblast na ljubo hrvatskemu banu v tem slučaju postopala nepostavno, ter se vmešavala v zadeve onkraj Litave, v katere bi se, po nazorih voditelja justičnega ministerstva dr. Körberja, ne bi smela nikdar vmešavati. Zato pa je dolžnost naših državnih poslancev, da proti takemu nepostavnemu postopanju odločno protestujejo ter da dr. Körberja trdo primejo za besedo.

Kratko veselje ljubljanske deželnovalne policije. — V sredo zvečer je prišel na ljubljanski kolodvor g. dr. Pegan, odvetniški koncipijent v Celju s svojo gospo. Spremljali so ga tudi nekateri prijatelji. Ko je pa vstopil v železniški voz, da bi se odpeljal, zaklicali so mu prijatelji: „Živita Hrvatska!“ Vlado detektiv Kos, ki je bil na kolodvoru, si je koj mislil, da ga je doletela sreča, da zamore aretirati hrvatskega žurnalista Sirovatko, po katerem vsa policija tako željno vzdihuje. G. dr. Pegan je g. Sirovatku baje nekoliko podoben, samo da je on nizke postave, dočim je g. Sirovatka visoke postave. Pa to, za svojo službo strašno vnetega detektiva Kosa, ni motilo, ampak stopil je k g. dr. Paganu, katerega je spremljal potem v policijsko stražnico. Seveda ni bilo g. dr. Paganu težko dokazati, da se je detektiv Kos v svoji službeni gorečnosti jako motil in da se je zastoj nadejal kakega križca od hrvatskega bana Hedervaryja. Prijetna za g. dr. Pega pa ta šala gotovo ni bila, ker je med tem časom vlak odšel in je moral čakati na drugi vlak.

Protestni shod v Celju. — Binkoštni pondeljek se je zbralo v Celju okoli 5000 Slovencev, da so protestirali proti madjarskemu nasilstvu na Hrvatskem ter pokazali svojo solidarnost z brati Hrvati.

Obrnile so se do cesarja istrske občine Pazin, Kastav in Buzet ter ga prosile za posredovanje, da bi zavladala na Hrvatskem zakonitost in red. V Pazinu, v Vrbniku in v Buzetu darovale so se tudi maše zadušnice za hrvatske žrtve. Po raznih krajih Istre nabirajo se denarni doneski, da se odpošljejo na Hrvatsko ter da se izroče zaostalim padlim žrtev.

Velikansk požar v petek 29 m. m. popoldne je nastal v Vel. Podlogu na Dolenjskem blizu Krškega. Po preteku malo minut, bilo je v ognju 28 poslopij. 12 posestnikov je postavljeno pod milo

nebo, kajti rešili so le to, kar so imeli na sebi, pa živino.

Toča na južnem Tirolskem. — Po vsem južnem Tirolskem je napravila toča zadnje dni na poljskih pridelkih in posebno pa na vinskem pridelku prav veliko škode.

Wilhelmov zeljšeni sok je vže dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, pošni zavoj s 6 steklenicami za K 10— pošilja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (devet cerkev). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno dopiše.

Zahvala.

„Sadjarsko in vinarско društvo v Prvačini“ izreka tem potom najtoplejšo zahvalo visokorodnemu gospodu dvornemu svetniku grofu Attems, voditelju c. kr. okr. glavarstva v Gorici, za naklonjenost, da je blagovolil otvoriti razstavo. Navzočima gospodoma Tomažu Frichaufu, c. kr. nadzorniku vinarstva, in okr. šol. nadzorniku Finžgarju. Juriji za premiranje sadja in vin za vstrajnost in poštovanost; posebno zahvalo nje predsedniku gospodu Gombaču, potoval. učit. v Ljubljani, kakor tudi g. Dominku, vod. dež. kmet. šole v Gorici, g. Rubbija, pos. na Vogerskem, g. Iv. Saunigu, veleposestniku v Biljah in potov. učit. g. Štrekelju; vsem gg. govornikom na II. sad. vin. shodu; prisotnim poslancem, g. Jakončiču, dr. Tumi in Grči; razstavljalcem in slednjič udeležencem. Naj bi bila pičila udeležba II. razstave vipavske doline v vspodbudo k tretji kmetijski razstavi.

Odbor.

Javna dražba.

Dne 22. junija t. l. 9. ure popoldne pa do 11. ure bode v St. Lovrencu pri Neblem zmanjševalna dražba oddaje dela v namen poprave župniške cerkve v St. Lovrencu in župnišča istotam. Pogoji in stroškovnik sta na razpolago v župnišču.

Stavbeni odbor.

St. Lovrenc pri Neblem, 2. junija 1903.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dalmatinskih in isterskih vinogradov. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce. **Cene zmerno. Postrežba poštena.**

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

kateri po 10 letih svojega poslovanja, lahko reče: Moji računi so bili vsa leta v redu, višemu oblastvu ni trebalo nikdar posegati vmes, da bi bilo vrejalo občinsko gospodarstvo, in je lahko ponosen na to, da se mu v tem oziru ne more ničesa očitati. In našemu županu se dejansko ne more nič oponašati glede občinskega gospodarstva. Občinsko denarništvo opravlja čast gosp. vikarij Janez Vuga, kateremu je starašinstvo na županov predlog poverilo ta silno nadležin in zamudni posel in župan radovoljno sprejema odgovornost, ki mu jo za to poslovanje nalaga zakon. Vsako leto sproti se sestavljajo računi na podlagi pobotnic in odsek, obstoječ iz zastopnikov vseh davčnih občin, katere starašinstvo po županovem predlogu izbira izmed njegovih nasprotnikov. pregleduje te račune še predno se predlagajo starašinstvu v potrdbo. Tu pa tam se popravi kaka pomota v seštevanju, — a v bitstvu so računi vedno obveljali, kakor jih je predložil računodajalec. Tudi zadnji računi za leto 1902. so bili v popolnem redu in kažejo vseh v občinah skupaj nad 7000 K denarnega preostanka. Ali je tako gospodarstvo morda podobno rji, ki razjea to veliko brisko občino? Ozrite se v preteklost, gospodje „naprednjaki“, in primerjajte gospodarstvo nekdanje in sedanje dobe, pa roko na srce in sodite trezno: Ali je res kaj povoda skrajni nezadovoljnosti z občinsko upravo? Dvomimo!

Za danes Vam povemo samo toliko, da se naš župan ne samo ne boji Vaših napadov, ampak da so mu prav po godu, ker dajejo povod pojasnilom, po katerih svet lahko sodi, na kateri strani je resnica in poštenost in na kateri ju ni. To nam bode dalo tudi priliko povedati in dokazati, kako se je pod sedanjim županom vravnalo občinsko gospodarstvo, kako se je polagoma uvedel red tam, kjer ga poprej nikdar ni bilo, koliko se je vkrenilo za zboljšanje občin in sploh v prospeh vsestranskih koristi naše županije. Saj to lahko smelo trdimo, da se je v naši županiji v preteklih letih v duhu pravega napredka veliko več koristnega naredilo in doseglo — nego pod vsemi županovimi predniki, kolikor se jih spominjamo mi in kolikor se jih spominjajo najstarejši naši možje. Več volilcev.

Politični pregled.

Državni zbor.

Včeraj se je poslanska zbornica bavila ves čas z nujnim predlogom posl. Borčiča in tovarišev glede dogodkov na Hrvaškem. Dalje o tej seji poročali bomo prihodnjic.

Mladočeski izvrševalni odbor.

Mladočeski izvrševalni odbor je imel v sredo zaupno sejo. Poslancem so se prepustile proste roke pri vsakem poslovanju v parlamentu, ravno tako tudi pri budgetnem provizoriju.

Hrvatski ban Khuen Hedervary pred cesarjem.

V četrtek je prišel na Dunaj in je bil od cesarja vsprejet hrvaški ban Khuen Hedervary. Imel je tudi dolge pogovore z skupnim finančnim ministrom Kallayem in z ministrom „a latere“ Szechenyem. Potem se je podal ban v Budimpešto, odkoder odpotuje v Zagreb.

Dogodki na Hrvaškem.

Takih izgrediv, kakršni so bili v nedeljo zvečer, Zagreb še ni videl. „Obzor“ je namreč naznanil, da pride tisti večer v Zagreb nekoliko slovenskih učiteljev, ki se so udeležili letnega zborovanja „Zveze jugoslovanskih učiteljev“ na Brežicah. Da pozdravijo zagrebški Hrvatje mile slovenske brate ter izkažejo s tem nekaj čut hvaležnosti Slovincem, za njih na raznih shodih skazano bratsko sočutje do Hrvatov, zbrala se je na kolodvoru velika množica ljudstva, ki je došlo Slovence pozdravljati z navdušenimi kliči: „Živili Slovenci“. Ko so se hoteli Slovenci napotiti proti mestu, jim je policija zaprla pot ter jih ni pustila naprej. Pri ti priliki pa naskočila množica policajev ter začne s palicami in dežniki mahati po njihovih glavah tako močno, da so se Slovinci, ki so bili v prvi vrsti, s pomočjo prihiteli so tudi orožniki, ali množica napela jih je z kamenjem tako močno, da so se morali policaji in orožniki za nekaj časa umakniti. Med tem časom pa je množica drla proti mestu. Ko so prišli prvimi policajem in orožnikom še drugi policaji in orožniki na pomoč, je množica

še bolj razjarjena, ko so začeli policaji na konjih streljati. Množica drla je vedno bolj v sredino mesta ter gnala policaje in orožnike, ki so bili popolnoma onemogli, pred seboj. Nazadnje morala je priti orožnikom in policajem na pomoč cela posadka: Pešci, brambovci in topničarji. V tem hipu pa nastala je po mestu grozna tema, kajti demonstrantje ugasnili so plinovo razsvetljavo in na več krajih potegnili so tudi čez ulice dratene žice, tako, da je več policajev popadalo na tla, posebno pa tudi oni, ki so jezdili na konjih. Razgrajajoča množica razlekla se je potem po raznih ulicah in pobila šipe na raznih poslopjih, tako tudi pri uredništvu uradnega lista „Agrar Zeitung“ in pri uredništvu v madjaronskem duhu v hrvaškem jeziku uredovanega lista „Nar. Novine“. V ti noči je bilo ranjenih vse polno oseb, med temi tudi dva Slovence; ostale Slovence pa so baje zaprli. Vsega skupaj aretirali so v ti noči 79 oseb. Stanje v Zagrebu je zdaj grozno in pričakuje se, da se tudi nad Zagrebom razgasi nagla sodb. Za 17. t. m. je sklican hrvaški sabor in lati se je da se med njegovim zasedanjem položaj na Hrvaškem še mnogo shujša. Vladni listi poročajo sicer, da je položaj bana Hedervarya sedaj jako utrjen, a drugi so pa mnenja, da je njegovo stališče popolnoma omajeno in da gotovo odstopi, koj ko konča deželnozborsko zasedanje. Kot njegov naslednik se imenuje dr. Spevec, drugi pa trdijo, da bo njegov naslednik kak neaktiven general, kajti aktiven general ne more biti po obstoječih postavah hrvaški ban.

Iz Zlatara se poroča, da je na meji hrvaško-slovenski zopet pomnoženo orožništvo. Vsak, kdor gre preko meje, se mora legitimirati. Vsled tega je v okolici zlatarski jako napet položaj. Narod je tako ogorčen nad Madjaroni, da se isti boje po 6. uri zvečer iti na ulico, ker so boje, da ne bi bili napadeni od naroda. Zlatarskega okrajnega načelnika Prikrila in druge Madjarone, spremljajo pri komisijah močni oddelki orožnikov. Orožništvo in vojaštvo patrolira noč in dan, ker se boje napadov na gradove znanih Madjaronov grofa Keglevića in Halpera.

Na mnogih krajih v Zagorju se je pojavil ogenj na poslopjih Madjaronov. Oblasti krčevito delajo, da najdejo vodje, a to je brezuspešno, ker ves hrvaški narod je v odporu proti nezakonskim ter kliče: „Dajte drugega bana!“ „Proč s Hedervaryjem!“

Od znanih odličnjakov so zaprti in se nahajajo v sodnih ječah: Prof. Pasarič, dr. Heimrl, dr. Potočnjak, dr. Šuperina, dr. Lorković, št. Radić, V. Wilder, župnik Jemeršić, župnik Tomljenović, klerika Sušnjak in Škrinjar, lekarnar Suhomel (puščen na svobodo), knjižarja Čupak in Dujak, vodji socialistov Korak in Bukšeg, pravnik Elegović, Levačić, Kučera, Rakoš, srednješolci Hočvar in Polić. — Suspendirani so: Trnski, okrajni predstojnik v Križevcu (zaprt); Marac, načelnik brodski, dr. Dobrila, mestni svetovalec, okrajni predstojnik Mrzljak, okr. sodnik Čepulić, Vrbanić in Sifter, davčna uradnika. Župan v Vukovaru je tudi suspendiran. Pravijo, da radi nepravilnosti pri poslovanju z živinskimi potnimi listi, a vzrok bo gotovo drugi. Tudi sedem občinskih predstojnikov v sirmiškem okraju je suspendiranih. In ban pravi, da je na Hrvaškem mir. Te dni je bil pri cesarju sem. Klobus in pravijo, da je cesarju povedal resnico o položaju.

Kakor smo že poročali, sklenili so nekateri poslanci ogrske neodvisne stranke, podati se na Hrvaško, da se osebno prepričajo o tamošnjih razmerah. Te dni jih je prišlo tudi pet v Zagreb, a so pobrali koj kopita in se vrnili domov, ker se jim je zdelo kaša v Zagrebu prevroča.

Listi poročajo, da se je hrvaški žurnalista Sirovka odpeljal v Ameriko. Izpustili so iz zapora sotrudnico lista „Obzor“ gosp. Jurić-Zagorsko. V Zagreb sta dospela še dva eskadrona ulancev. V belovarski okolici trajajo že več dni veliki izgrediv. Velika množica naroda je naskočila železniška kolodvora Pitomac in Kloštar. Potrgali so brzojavne žice ter prežgali brzojavne stebre in jih pometali na železniški tir. Prišlo je tje vojaštvo in bilo je zaprtih vse polno oseb. Tudi v nekdanji vojaški Granici je začelo hudo vreti. Mestni zastop v Gospiću je bil razpuščen, ker se je v njem protestiralo v ostrih izrazih proti postopanju bana. V Perusiću so nastali izgredivi. Narod se namreč brani vzeti na stan vojske.

Tudi v Bosni preti nevarnost. Jelo je namreč vreti tudi tam in sicer med katoličani, kakor tudi med Turki, ki so hrvaške narodnosti.

Avstrija in Italija.

Protiaustrijske demonstracije v Italiji se ponavljajo vsaki dan in to skoro po vseh mestih. Četudi je italijanska vlada prenovedala vse shode, demonstracij in

izgrediv noče biti vendar konec. V gledališču v Ferari so predinočnem zažgali avstrijsko zastavo. „Berliner Tageblatt“ je prinesel te dni članek, katerega je spisala oseba, ki je v vedni dotiki, z našim ministerstvom za zunanje zadeve. Članek končuje tako-le: Med Avstrijo in Italijo je nastalo zadnji čas toliko navskrži, s katerimi se bode treba resno pečati. Če pa pojdejo reči v dosedanjem tiru dalje, potem nastane vprašanje, ali se bode še zamogla vzdrževati zveza med Avstrijo in Italijo.

„Österreichische Volkszeitung“, pa piše, da ni Italija prav nič resne volje pokazala, da hoče resno zatreči protiaustrijske demonstracije. Pač pa so dobili od osrednje italijanske vlade prefekti vseh mest tajno okrožnico, v kateri je rečeno, naj se protiaustrijske demonstracije ne zabranjujejo in da naj pazijo le na to, da se ne onačesujejo avstrijski grbi in pa, da se ne napada stanovanj avstrijskih konzulov.

Prestolonaslednik črnogorskega kneza.

Dunajski listi pišejo, da namerava črnogorski knez imenovati za svojega naslednika kneževica Mirka, ker bi se rad kneževič Danilo zaradi slabega zdravja odpovedal prestolonasledstvu.

Dogodki na Balkanu.

Reforme so torej pokopane, za nje se niko več ne zmeni. Boji med ustaši in turškimi vojaki, kakor tudi ropanja in požiganja od strani divjih Arnautov, množe se od dne do dne vedno bolj. Da se pa obča pozornost obrne nekoliko preč od teh dogodkov, izmislilo si je časopisje zadnje dni imenitno bajko o turško-bolgarski zvezi. Časopisi poročajo namreč, da je odpotoval v Carigrad bolgarski državnik Nacijović, kateremu sta bolgarska vlada in bolgarski knez Ferdinand poverila tajno misijo, katero ima izvršiti v Carigradu. Nacijović pooblaščen je baje, da sklene s Turčijo ne le gospodarsko in carinsko zvezo, marveč da sklene s Turčijo celó defenzivno in ofenzivno alianco. Ako bi bilo le količkaj resnice na takih vesteh, potem bi moral verovati v čudeže celó najtrdovalnejši nevernik.

Domače in razne novice.

Jutri popoldne vsi v št. Peter.

— Nepostavnostim in nasilstvu na Hrvaškem še nečje storiti konca. Bratje Hrvatje bijejo zdaj obupen in odločen boj za svoje pravice, katere so jim bile zajamčene po nagodbi in katere kruto teptajo z nogami madjarski nasilniki. V tem trenutku moramo tudi mi Slovenci, ki smo krvni bratje Hrvatov, priskočiti, ako ne fizično pa vsaj moralno na pomoč. Izjaviti moramo javno in na ves glas, da se čutimo solidarne z Hrvati ter izreči moramo svoje ogorčenje nad vsem tem, kar se že leta in leta dogaja na Hrvaškem, posebno pa še v današnjih dneh. Osvojenost naših bratov na Hrvaškem od madjarske sužnosti pomenja tudi naše osvobojenje. Svobodni Hrvatje pomagali bodo tudi nam v trdih bojih, katere bomo morali še dolgo in dolgo biti z našimi narodnimi sovražniki. Že dosednji pojavi našega solidarnega čuta z brati Hrvati, napolnjujejo naše krute sovražnike s strahom. Le ako se bomo združeni z našimi jugoslovanskimi brati borili proti tujemu nasilstvu, nadejati se smemo končne zmage. Zato pa prihitimo jutri vsi v št. Peter, da pokažemo, da se zavedamo resnega položaja, v katerem se nahaja zdaj vse Jugoslovanstvo in posebno pa naši bratje Hrvatje. Na jutrajšnjem javnem shodu pokažimo, da se čutimo z brati Hrvati popolnoma solidarne, da je in bode za vedno njih žalost in njih trpljenje, naša žalost in naše trpljenje in da je in bo islotako njih radost tudi vedno naša radost.

Visoki gost. — V sredo zvečer se je pripeljal v Gorico Nj. ces. in kr. Visokost nadvojvoda Rainer in je v četrtek inšpiciral tukajšnje deželno-bramborsko posadko. Odpotoval je iz Gorice že v četrtek zvečer. K obedu, ki je bil v deželno-bramborski vojašnici, bilo je povabljenih več vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

Imenovanje in premeščenje. — Višji pisarniški predstojnik na trgovin-

skem pomorskem sodišču, g. Karol Devetak, je imenovan za pisarniškega ravnatelja na deželnem sodišču v Trstu. Sodni pristav, g. dr. Karol Snider, je premeščen iz Tolmina v Ajdovščino.

Potrjen zakon. — Nj. Vel. cesar je potrdil zakonski načrt, katerega je sklenil naš deželni zbor glede pristojbin, ki se imajo pobirati od zapuščin v pokritje šolskih stroškov.

Zastava „Šolskega Doma“. — Neka neimenovana gospa naročila je po g. A. K., naj se napravi primerno zastavo za „Šolski Dom“. Zastava, iz belega damaska, ima na eni strani podobo sv. Alojzija, na drugi sv. Cirila in Metoda. Podobi slikala je akademična slikarica g. H. Henrika Santel prav okusno in po cen. Zastavo izdelale so pa pod vodstvom vrle učiteljice gospodične Eme Arko, učenke šole umetnega vezanja v „Šolskem Domu“. Na obeh straneh sti podobni obdani s primernimi okraski z zlatimi niti in slikarjami z iglo ter z napisom. Ob straneh in spodaj pa so prišite zlate franže. Zastava pride privezana na bel, okusen drog, ki se konča s pozlačeno sulico. Ta zastava — domačega izdelka — bode blagoslovljena jutri v podružni cerkvi sv. Ivana v nazočnosti šolske mladine zavodov „Šolskega Doma“. Zastava stane, ne računajoč izdelovanja, 300 K. Tako se naš „Šolski Dom“ popolnjuje. — Srčna hvala blagi dobrotnici!

Vipavska železnica. — Naj bi bila vipavska dolina prav tam, kjer se nahaja, naj bi bile razstrene po nji prav iste vasi, ki obstojajo danes, naj bi bila Ajdovščina prav taka, kakršna je, samo naj bi ne bilo prebivalstvo vipavske doline slovensko, marveč bilo naj bi nemško in Ajdovščina naj bi ne bila obrtni kraj, marveč bila naj bi „Industrieort“, o potem bi bili železniški vlaki na vipavski železnici vse drugače vreteni in njih število bi bilo gotovo večje, in poleg tega drdrali bi po vipavski železnici gotovo ob vseh nedeljah in praznikih, posebno pa še v poletnem času, gotovo tudi še posebni vlaki za izletnike. Izletnikom in tudi onim, ki bi se vozili z navadnimi vlaki, pa ne bi bilo treba voziti se v železniških vozovih, v katerih se po navadi prevaža živina, ampak železnica bi imela na razpolago lepe vozove in mogoče celó najmodernejše s hodniki. Ker pa prebiva v vipavski dolini zgolj slovensko ljudstvo, zato je tudi vožnja po vipavski železnici vretena tako, kakor je, število vlakov skrajno, kar najbolj mogoče in število železniških vozov za osebe tako pičlo, da se morajo, ko število potnikov količkaj naraste, rabiti za prevažanje oseb vozovi, ki so drugače namenjeni za prevažanje živine. Take so razmere na vipavski železnici. Mi mislimo pa, da je skrajni čas, da se te razmere predrugačijo in da se ta škandal odstrani. V ta namen pa je potrebno, da se zga-nejo vse občine po vipavski dolini ter da odločno protestirajo proti tem razmeram in podpirajo naj jih v tem pogledu tudi naši državni poslanci in sicer na način, kateri se jim zdi najumestnejši.

„Goriško vinarsko društvo“. — Našim vinogradnikom naznjamno veselo vest, da je „Goriško vinarsko društvo“ slednjic vendarle registrirano. To društvo se razteza na slovenski del vinorodnih krajev na Goriškem in ima sledeči namen: a) napravljati iz grozdja svojih udov pristno vino po najpravišnem in trgovini najprimernejšem načinu; b) to vino skupno hraniti, oskrbovati, varovati ga ponarejanja in skupno prodajati; c) skrbeti, da si pridobi goriško vino v svetu dobro ime, visoko ceno in mnogo odjemalcev; d) pospeševati goriško vinogradništvo s poukom in z drugimi sredstvi; e) priskrbovati vinogradnikom različne potrebščine in f) varovati koristi goriških vinogradnikov in potezati se za naredbe, ki so jim v prid. Društvo bode napravljalo na primernih krajih po deželi kleti, kjer bo hranilo pridelke dotičnih krajev. Kdor hoče pristopiti k društvu, prijaviti se mora načelnikstvu (predsednik g. vodja Dominko, podpredsednik gosp. poslanec Jakoncic). Delež znaša za vsakeh 15 g grozdja 20 K. Bolj natančno bomo o društvu, ki je za naše vinogradnike eminentne važnosti, še sporočali.

Dramatične predstave slovenske igralske družbe iz ljubljane v „Goriški Čitalnici“. — Kakor je bilo naznanjeno, gostovala je ljubljanska slovenska igralska družba v tork, v sredo in v četrtek v „Goriški Čitalnici“. V tork se je predstavljala veseloigra v štirih dejanjih „Hazarji“, ki se je v četrtek ponovila. V sredo pa se je predstavljala veseloigra v treh dejanjih „Ženski Otelo“. Že imeni Danilo in Dobrovolny sta nam bili porok, da se smemo nadejati prelepega duševnega užitka in varali se nismo tudi v resnici. Obe veseloigri predstavljali sta se tako izvrstno, da so bili gledalci

Tomaž Huala,

trgovec z lončarskimi, porcelanskimi in steklarskimi izdelki, v Gorici na Travniku h. šte. 8. (prej Weidlich)

se priporoča sl. občin tu v mestu in na deželi z zagotovilo točne in sol dne postrežbe, opiraje se na svoje obilno znanje v tej stroki kot večletni uslužbenec v trgovinah gg. Sturli in Monari na Travniku.

Vse po na nižjih cenah!!

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25.

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfistorsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v li. Bistrici. Zvepienke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih uajmanje po 5 kg. na vse kraje.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) šte. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svoj zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Velika zaloga šivalnih strojev vsake vrste za šivilje, krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateri so svetovno znani na trpežnosti in dobroti, ter so najsposobnejši za vsake vrste del, kakor tudi za vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurenca je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

BURSKA DVOKOLESA

angleške „Helikal Premier“, in „Regent“.

Cena je od 180 K naprej.

Prodajata tudi slamorezniče in stiskalnice, puške in samokrese vsake vrste. Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 v. Edina meh. delavnica za popravo šivalnih strojev in dvokole

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,
ulica Municipio št. 1.

Ivan Schindler, Dunaj III./I., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamorezniče, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III./I. Erdbergstrasse šte. 12.

„Janus“ vzajemna zavarovalnica za življenje in rente na Dunaju.

Podružnica:

Trst, Corsia Stadion 16.

Agentura:

Gorica, Semeniške ulice 3.

Posnetek:

Stanje zavarovanj s 1. jan. 1902	39.949	police K	102.275.554-86	glavnice
Dohodki brutto (kosmati)	9.709	..	19.001-082-67	..
.. netto (čisti)	8.663	..	15.986.625-32	..
Stanje večje za 1. 1902.	48.612	..	118.262.180-18	..
Izdatki	6.039	..	14.007.056-37	..
Konečno stanje 31. dec. 1902.	42.573	..	104.255.123-81	..

Vsaki gospodinji

Je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

„Krojaška

zadruga“

Gorica,

Gospodska ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zefir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška sukna po vsaki ceni in voliki izberi. — Nadalje ima bogato zalogo platna, Chifona in prtenine, hlačevine, volnene odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov in raznih drobnin.

Preproge, zagrinjala in po-grinjala iz volne in bombaževine. — Tudi se še naznanja slavnemu občinstvu, da se razproda vse od prejšnjih sezon zaostalo blago pod lastno ceno.

Na zahtevo stranke pošiljajo se uzorci poštne prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja slavnemu občinstvu, da so cene tudi vsemu novemu blagu tako nizke, da se ni bati nikake konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu in na deželi prilika za pošteno in solidno postrežbo!

Izhaja vsa rek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nonskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglašje se računa po petim vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

VABILO

k izrednemu

občnemu zboru

katerega priredi

pol. društvo „Sloga“

v nedeljo 7. t. m. ob 4. uri pop.

v Št. Petru,

na dvorišču „Kmet. zadruga“

s sledečim dnevnim redom:

1. Dogodki na Hrvaškem;
2. Slovensko vseučilišče;
3. Srednje in ljudske šole v Gorici;
4. C. kr. kmetijska družba v Gorici.

Zanašajoč se na to, da ne bodo hoteli goriški Slovenci zaostati za svojimi brati v Trstu, Ljubljani in v Celju, ki so se na tisoče zbrali, da izrazijo svoje simpatije do svojih krvnih bratov Hrvatov, nahajajočih se v obupnem boju proti nasilstvu in nezakonitostim, nadeja se podpisano društvo, da se tudi goriški Slovenci v ogromnem številu udeležijo tega shoda, da bode manifestacija, ki naj služi v tolažbo hrvatskemu narodu pa tudi v čast slovenskemu imenu, tem impozantnejša.

Društvo „Sloga“.

Sadna razstava in drugi vipavski kmetijski shod v Prvačini.

V septembru l. 1901. so priredila takrat obstoječa »Vinarska in sadjarska društva« v Brjah, Rihembergu in Kamnjah razstavo grozdja in sploh poznejšega sadja ter prvi vipavski kmetijski shod v Kasovljah. Reklo se je, da dela ta razstava prirediteljem in razstavljalcem vso čast. Zato zamoremo pač reči tudi o razstavi, otvorjeni preteklo binkošno nedeljo v Prvačini. Prireditelje te razstave je tudi sad »Vinarskih in sadjarskih društev«, ki so se od kasovlske razstave ustanovila po skoro vseh občinah vipavske doline. Razstavile so se letos večinoma črešnje (okoli 30 vrst) ter nekaj drugih raznih pridelkov, zraven tega pa tudi najrazličnejša vina vseskozi domačega pridelka. Največ in najlepših stvari ste razstavili občini Prvačina in Rihemberg-Brje. — Otvoril je razstavo po kratkem nagovoru g. nadučitelja Orla g. dvorni svetnik grof Attems, ki se je dokaj laskavo izrazil o njej, izrekel nado, da razstavljalci gotovo dosežejo svoje namene ter zagotovil, da bode vlada vedno rada kmetovalce podpirala pri takem delu. Med obiskovalci smo videli tudi gg. dež. poslanca Grčca, Jakončiča in dr. Tuma, deželnega kmetijskega nadzornika g. Fröchaufa in šolskega nadzornika g. Finžgarja. V komisijo, ki je imela presojati razstavljene pridelke, so bili voljeni gg. Viljem Dominko, Fran Gombač iz Ljubljane, Ernest Klavžar, Josip Rubbia, Ivan Saurig, Anton Štrekelj in And. Žmave; kot zastopnik prvaške občine pa župan g. Kozem in podžupan g. Josip Šušmelj. Ta komisija je našla za rastavo le pohvalne besede ter je razstavljalce

Za razstavljene črešnje. I. razred: Vinko Gregorič iz Prvačine, Ivan Stanič iz Prvačine, Andrej Sever iz Prvačine, Jožef Primožič, župnik v Prvačini, Josip Vodopivec vulgo Fratik iz Prvačine, Jos. Gregorič vulgo Lovrenčev iz Prvačine, Albert Šušmelj iz Bezovlaka, Ivan Gregorič iz Prvačine, Franc Gregorič vulgo Martinov iz Prvačine, Marija Pečenko iz Brji, Anton Pečenko (Governo) Rihemberg, Henrik Hebat iz Rihemberga, Anton Badalič iz Vitovelj (za razno sadje), Anton Gregorič z Vogrskega. — II. razred: Martin Silič (Zanutkov) iz Prvačine, Jos. Šušmelj (Struga) iz Prvačine, Janez Faganelj iz Prvačine, Josip Črne iz Prvačine, Anton Kozem iz Prvačine, Al. Gregorič iz Prvačine, Anton Faganelj iz Prvačine, Ivan Mekelj iz Brji, Franc Grzelj iz Rihemberga, Anton Sever z Vrha, And. Kršovan z Vrha, Franc Ličen iz Preserja, Franc Colja iz Rihemberga št. 5. — III. razred: Josip Kodrič iz Brji, Fr. Čebren iz Brji št. 14, Franc Ličen iz Brji št. 125, Peter Košuta iz Brji št. 101, Josip Cink iz Brji št. 153, Fr. Ličen iz Preserja št. 233, Lovro Vidmar od Sv. Katarine, Anton Birsar pri Birsih, Jos. Fabjan iz Vasi, Franc Fabjan iz Rihemberga, Ant. Sever iz Rihemberga št. 299, Jakop Gorjan z Vogrskega št. 12 (posebno za gođen krompir), Jos. Zorn (Titov) iz Prvačine, Jos. Koc (mlajši) iz Prvačine, Jurij Furlani iz Prvačine, Jurij Lokatelj iz Prvačine, Fr. Zorn (Ipavkin) iz Prvačine, Anton Mervic iz Prvačine, Janez Gregorič iz Prvačine št. 10, Jos. Furlani iz Prvačine, Fr. Gregorič iz Prvačine. — Priznanje: Edini razstavljalac z Gradišča (kdo?), Ivan Bizjak iz Dornberga (posebno za cepljene trte na suho) in Jos. Mrevlje iz Dornberga. »Vinarsko in sadjarsko društvo v Velikih Žabljah«, Blazij Grča, župnik v Šempasu. — Častno priznanje: Nadučitelju in podpredsedniku »Vin. in sadj. društva« Josipu Orel v Prvačini, za njegovo sodelovanje pri sadni razstavi v Prvačini ter požrtvovalno delovanje v prosep kmetijstva sploh. Predsednik: Franc Gombač, pot. učitelj za vinarstvo v Ljubljani Poročevalec: Viljem Dominko, vodja kmetijske šole.

Posebne omembe vreden bi bil g. Franc Bavčar iz Sela, ki je ob urodu razstavil svoja gnezdišča ali umetno napravljene dupline za ptice. Komisija mu je izrekla svoje priznanje. Razun Prvačine in Rihemberga-Brji, videli smo zastopane na razstavi tudi Vogersko, Vel. Žablje, Kamnje, Vrtovin, Dobravlje, Selo, Sv. Križ, Gradišče, Bilje, Dornberg in Šempas. Iz nekaterih občin, posebno iz bližnjega Dornberga, bi bilo več želeti. Udeležba razstave je bila iz različnih vzrokov premajhna.

Popoldne ob treh se je vršil še precej dobro obiskan kmetijski shod. Otvoril ga je župan prvaški, g. Kozem, s kratkim nagovorom ter predlagal predsednikom g. posl. Jakončiča, čemur se je soglasno pritrdilo. G. Jakončič je prevzemal predsedništvo rekel, da si šteje v čast predsedovati shodu, ker mu je Prvačina že od nekdaj eden najljubših krajev, in ker pozna prvaškega kmeta kot zavednega in inteligentnega, ter je izrekel nado, da bodo poslušalci odnesli obilo dobrih naukov s shoda.

Prvi se je oglašil za besedo gosp. Anton Štrekelj, ki govori tako-le:

Častiti kmetovalci! Dragi mi prijatelji! Zanašajoč se na to, da ne bodo hoteli goriški Slovenci zaostati za svojimi brati v Trstu, Ljubljani in v Celju, ki so se na tisoče zbrali, da izrazijo svoje simpatije do svojih krvnih bratov Hrvatov, nahajajočih se v obupnem boju proti nasilstvu in nezakonitostim, nadeja se podpisano društvo, da se tudi goriški Slovenci v ogromnem številu udeležijo tega shoda, da bode manifestacija, ki naj služi v tolažbo hrvatskemu narodu pa tudi v čast slovenskemu imenu, tem impozantnejša.

gospodarsko stanje, in da se posvetujemo, kako bi zamogli isto izboljšati. Veseli me, da Vas vidim v tolikem številu. Kot Vaš učitelj kmetijstva kličem Vam tudi jaz: Dobro došli!

Današnja razstava nam je pokazala, da vipavski kmet napreduje, da koraka polagoma k onemu cilju, do katerega ga hočemo pripeljati. Ta razstava nam je pa tudi pokazala, da je vipavska dolina v resnici sadonosna dolina, pokazala nam je, da je vipavska dolina kakor vstvarjena za pridelovanje zgodnjega sadja, osobito raznih črešenj. Črešnje so sad, ki se pravzaprav najdražje prodaja. Če pomislimo, kako željno pričakuje gospoda po dolgi zimi zopet svežega sadja, potem ni čudo, da se črešnja, kakor prvi sad, ki se prikaže na trgu, tudi drago plača. Glede pridelovanja ranih črešenj zamoremo Vipavci marsikaj pokazati. Naša dolina so takorekoč vrata pred Severom. Komaj pridemo nekoliko ur proti Severu, že ne najdemo onega sadu, ki ga pridelujemo tukaj. Osobito ko se dograđi nova bohinjska železnica, bode vipavska dolina jako velikega pomena za pridelovanje ranega sadja. Zaradi tega je treba, da se pripravite že sedaj za one čase s tem, da čvrsto zasajate sadno drevje. Priporočam pa Vam, da sadite le take vrste, ki bodo dajale tudi sad, kateri se bode lahko prodajal in izvažal.

Današnja razstava nam je tudi pokazala, da kmetovalci vipavske doline niso več v onem času, ko so mislili, da le oni znajo vse, in da jih nikdo drugi ne more učiti v gospodarstvu. Ona je pokazala, da živé na Vipavskem inteligentni kmetje, in upam, da bode prihodnja razstava pokazala, da smo zopet za lepo stopinjo napredovali.

Kar se tiče sadja, ki sem ga videl na razstavi, priporočam Vam, da bodete od sedaj naprej vzgajali za one čase, ko bode tekla bohinjska železnica, samo one sadne vrste, ki so dobre za kupčijo. Od črešenj, dobrih za kupčijo, zahtevamo, da so kolikor mogoče rane; v drugi vrsti zahtevamo od njih, da so kolikor mogoče dobrega okusa; v tretji vrsti zahtevamo, da imajo kolikor mogoče lepo obliko; v četrty vrsti pa zahtevamo od dobrih črešenj, da se lahko izvažajo, da torej lahko prenašajo dolgo vožnjo. To so štiri zahteve, katere lahko stavimo na dobre črešnje.

Nečem Vam govoriti o celi vrsti črešenj, ki so se danes videle na razstavi, ampak se omejujem samo na dve vrsti, ki se približujejo vsem tem lastnostim. Priporočam Vam, da bodete od sedaj naprej kolikor mogoče razširili ono črešnjo, kateri pravite »cepljenka« ali tudi »vipavka«. Ta črešnja sicer ni najprva, toda ima to lastnost, da na poti ne gnije, ima jako dober okus in je jako krasna črešnja. Razun tega ima tudi to dobro, da jako mnogo rodi, enakomerno zori in se jako drago prodaja. Pretekli teden so se prodajale n. pr. te črešnje v Korminu po 70 kr. kilo. Druga črešnja, katero Vam priporočam, je rana renška črešnja. Ta črešnja je prva med vsemi. Opominjam pa Vas, da ne berete na njih sadu, ki je premalo dozorel; kajti na ta način bodete svoje dobro ime, katero imate sedaj, pokvarili, in kupci se Vas bodo izogibali. Renška črešnja je dobra, samo jo morate torej kolikor mogoče pozno trgati. Lahko bi Vam omenil še več črešenj, ki so mogoče tudi dobra

popolne, da bi Vam jih mogel priporočati.

Dotaknil sem se nekoliko sadne kupčije. Da se bo naša sadna kupčija kolikor mogoče izboljšala, priporočam Vam, da bi se v vsaki vasi ustanovilo sadjarsko društvo. Ta društva imajo namen, da množé samo dobro sadno drevje. Imela bi pa lahko še drug namen. Ona bi namreč sadje, katero pridelujete v majhnih množinah, zbirala in potem v večjih množinah skupno prodajala. Posebno priporočam, da si ustanovite društva z medsebojnim poročstvom, ker le taka društva imajo trajno življenje v sebi. Ta društva bi torej skupljala sadje, in na ta način bi si Vi ne mogli delati medsebojne konkurence, kakor si jo delate dandanes, in tako ceno sadja sami znižujete. Da ne bi si pa tudi društva konkurirala, bilo bi treba ustanoviti zvezo vseh društev, katera bi imela namen, da bi plačevala strokovne može, ki so večji trgovine in blaga, a ti bi potem Vaše sadje v svetu priporočali in iskali kupcev. Tem ne bi bilo treba potem prihajati k Vam in iskati majhne množine sadja, ampak ti poslovodje bi hodili sami do kupcev in bi prodali naenkrat vse črešnje. S tako skupno prodajo bi si Vi prihranili jako mnogo stroškov.

Toliko sem Vam hotel v kratkih potezah povedati, kaj je moj namen in kam Vas hočem pripeljati. Nečem Vas več zadrževati, marveč kličem: Bog daj, da bi vipavska dolina kmalu prišla do onega cilja, katerega imam pred očmi, Bog daj, da bi vi kmetje kmalu boljše stali, nego stojite dandanes.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Kozane, 3. junija. — Izv. dop. (Nekaj o našem občinskem gospodarstvu.) — »Ako bi vladala poštenost pri predpripravih za te volitve, potem bi bili zmagali naprednjaki na celi črti in konec bi bilo rje, ki razjeda to veliko občino«. Tako toži »Soča« v svoji št. 40. To poštenost sumničijo »naprednjaki« kolovodje tudi v svojem utoku, ki so ga podali proti dovršenim volitvam. Očitajo županu celo premembo in ponarejenjé imenikov; in župan jim visokodušno ponuja priliko, da uveljavijo svoje dokaze za to pred kazenskim sodnikom. O rji v naši občini županiji bi se lahko veliko govorilo, a o tisti, katera je smodila občinske dohodke, predno je stopil sedajni župan na občinsko krmilo. Zla nasledkov one rje še britko občutimo po preteku mnogih let, in ravno med potomci tistih, ki so jo v svojem času zakrivali, nahajajo se sedaj nekateri može, kateri najhuje izpodrivajo sedanjega župana in njegovo stranko, ker vedo, da ona rja še ni popolnoma zatrita in da je še možno kaj ukreniti v poravnajo prizadete škode. O priliki utegnemo jasneje govoriti.

Zdaj župani gosp. Anton pl. Reya menda že 10 leto. Gotovo je, da njegovo gospodarstvo ne ustreza vsem in da je njegova odločnost morda nekaterim zoprna. Tisti mož se, žal, še ni rodil, kateri bi kot župan vsem po godu opravljal svojo službo. Za župana, kateri je prevzel tako dedščino, kakor naš, je pa v sedajnih časih strankarskega razpora v županiji, obsegajoč 8 davčnih občin, katerih vsaka ima svoje posebne težnje, naloga še veliko težavnejša, kakor dandanes.

kateri po 10 letih svojega poslovanja, lahko reče: Moji računi so bili vsa leta v redu, višemu oblastvu ni trebalo nikdar posegati vmes, da bi bilo vrejalo občinsko gospodarstvo, in je lahko ponosen na to, da se mu v tem oziru ne more ničesa očitati. In našemu županu se dejansko ne more nič oponašati glede občinskega gospodarstva. Občinsko denarništvo opravlja čast gosp. vikarij Janez Vuga, kateremu je starašinstvo na županov predlog poverilo ta silno nadležin in zamudni posel in župan radovoljno sprejema odgovornost, ki mu jo za to poslovanje nalaga zakon. Vsako leto sproti se sestavljajo računi na podlagi pobotnic in odsek, obstoječ iz zastopnikov vseh davčnih občin, katere starašinstvo po županovem predlogu izbira izmed njegovih nasprotnikov, pregleduje te račune še predno se predlagajo starašinstvu v potrdbo. Tu pa tam se popravi kaka pomota v seštevavanju, — a v bitstvu so računi vedno obveljali, kakor jih je predložil računodajalec. Tudi zadnji računi za leto 1902. so bili v popolnem redu in kažejo vseh v občinah skupaj nad 7000 K denarnega preostanka. Ali je tako gospodarstvo morda podobno rji, ki razjea to veliko brisko občino? Ozrite se v preteklost, gospodje „naprednjaki“, in primerjajte gospodarstvo nekdanje in sedanje dobe, pa roko na srce in sodite trezno: Ali je res kaj povoda skrajni nezadovoljnosti z občinsko upravo? Dvomimo!

Za danes Vam povemo samo toliko, da se naš župan ne samo ne boji Vaših napadov, ampak da so mu prav po godu, ker dajejo povod pojasnilom, po katerih svet lahko sodi, na kateri strani je resnica in poštenost in na kateri ju ni. To nam bode dalo tudi priliko povedati in dokazati, kako se je pod sedajnim županom vravnalo občinsko gospodarstvo, kako se je polagoma uvedel red tam, kjer ga poprej nikdar ni bilo, koliko se je vkrenilo za zboljšanje občin in sploh v prosep vsestranskih koristi naše županije. Saj to lahko smelo trdimo, da se je v naši županiji v preteklih letih v duhu pravega napredka veliko več koristnega naredilo in doseglo — nego pod vsemi županovimi predniki, kolikor se jih spominjamo mi in kolikor se jih spominjajo najstarejši naši možje. Več volilcev.

Politični pregled.

Državni zbor.

Včeraj se je poslanska zbornica bavila ves čas z nujnim predlogom posl. Borčiča in tovarišev glede dogodkov na Hrvaškem. Dalje o tej seji poročali bomo prihodnjič.

Mladočeški izvrševalni odbor.

Mladočeški izvrševalni odbor je imel v sredo zaupno sejo. Poslanecem so se prepustile proste roke pri vsakem postopanju v parlamentu, ravno tako tudi pri budgetnem provizoriju.

Hrvatski ban Khuen Hedervary pred cesarjem.

V četrtek je prišel na Dunaj in je bil od cesarja vsprejet hrvaški ban Khuen Hedervary. Imel je tudi dolge pogovore z skupnim finančnim ministrom Kallayem in z ministrom „a latere“ Szechenyem. Potem se je podal ban v Budimpešto, odkoder odpotuje v Zagreb.

Dogodki na Hrvaškem.

Takih izgrediv, kakršni so bili v nedeljo zvečer, Zagreb še ni videl. „Obzor“ je namreč naznanil, da pride tisti večer v Zagreb nekoliko slovenskih učiteljev, ki se so udeležili letnega zborovanja „Zveze jugoslovanskih učiteljev“ na Brežicah. Da pozdravijo zagrebški Hrvatje mile slovenske brate ter izkažejo s tem nekaj čut hvaležnosti Slovincem, za njih na raznih shodih skazano bratsko sočutje do Hrvatov, zbrala se je na kolodvoru velikanska množica ljudstva, ki je došlo Slovence pozdravila z navdušenimi kliči: „Živili Slovenci“. Ko so se hoteli Slovinci napotiti proti mestu, jim je policijo zaprla pot ter jih ni pustila naprej. Pri tej priliki pa naskočila množica policajev ter začne s palicami in dežniki mahati po njihovih glavah tako močno, da so se Slovinci koj čutili proste. Policiji na pomoč prihiteli so tudi orožniki, ali množica napela jih je z kamenjem tako močno, da so se morali policaji in orožniki za nekaj časa umakniti. Med tem časom pa je množica drla proti mestu. Ko so prišli prvimi policajem in orožnikom še drugi

še bolj razjarjena, ko so začeli policaji na konjih streljati. Množica drla je vedno bolj v sredino mesta ter gnala policaje in orožnike, ki so bili popolnoma onemogli, pred seboj. Nazadnje morala je priti orožnikom in policajem na pomoč cela posadka: Pešci, bramborci in topničarji. V tem hipu pa nastala je po mestu grozna tema, kajti demonstrantje ugasnili so plinovo razsvetljavo in na več krajih potegnili so tudi čez ulice dratene žice, tako, da je več policajev popadalo na tla, posebno pa tudi oni, ki so jezili na konjih. Razgrajajoča množica raztekla se je potem po raznih ulicah in pobila šipe na raznih poslopjih, tako tudi pri uredništvu uradnega lista „Agrar Zeitung“ in pri uredništvu v madjaronskem duhu v hrvaškem jeziku uredovanega lista „Nar. Novine“. V ti noči je bilo ranjenih vse polno oseb, med temi tudi dva Slovence; ostale Slovence pa so baje zaprli. Vsega skupaj aretirali so v ti noči 79 oseb. Stanje v Zagrebu je zdaj grozno in pričakuje se, da se tudi nad Zagrebom razglaši nagla sodbja. Za 17. t. m. je sklican hrvaški sabor in tati se je da se med njegovim zasedanjem položaj na Hrvaškem še mnogo shujša. Vladni listi poročajo sicer, da je položaj bana Hedervaryja sedaj jako utrjen, a drugi so pa mnenja, da je njegovo stališče popolnoma omajeno in da gotovo odstopi, koj ko konča deželnozborsko zasedanje. Kot njegov naslednik se imenuje dr. Spevec, drugi pa trdijo, da bo njegov naslednik kak neaktiven general, kajti aktiven general ne more biti po obstoječih postavah hrvaški ban.

Iz Zlatara se poroča, da je na meji hrvaško-slovenski zopet pomnoženo orožništvo. Vsak, kdor gre preko meje, se mora legitimirati. V sled tega je v okolici zlatarski jako napet položaj. Narod je tako ogorčen nad Madjaroni, da se isti boje po 6. uri zvečer iti na ulico, ker so boje, da ne bi bili napadeni od naroda. Zlatarskega okrajnega načelnika Prikrila in druge Madjarone, spremljajo pri komisijah močni oddelki orožnikov. Orožništvo in vojaštvo patrolira noč in dan, ker se boje napadov na gradove znanih Madjaronov grofa Keglevića in Halpera.

Na mnogih krajih v Zagorju se je pojavil ogenj na poslopjih Madjaronov. Oblasti krčevito delajo, da najdejo vodje, a to je brezuspešno, ker ves hrvaški narod je v odporu proti nezakonitostim ter kliče: „Dajte drugega bana!“ „Proč s Hedervaryjem!“

Od znanih odličnjakov so zaprti in se nahajajo v sodnih ječah: Prof. Pasarić, dr. Heimrl, dr. Potočnjak, dr. Superina, dr. Lorković, št. Radić, V. Wilder, župnik Jemersić, župnik Tomljenović, klerika Šušnjak in Škrinjar, lekarnar Suhomel (puščen na svobodo), knjižarja Čupak in Dujak, vodji socijalistov Korak in Bukšeg, pravnik Elegović, Levačić, Kučera, Rakoš, srednješolci Hočevar in Polić. — Suspendirani so: Trnski, okrajni predstojnik v Križevcu (zaprt); Marac, načelnik brodske, dr. Dobrila, mestni svetovalec, okrajni predstojnik Mrzljak, okr. sodnik Čepulić, Vrbanić in Sifter, davčna uradnika. Župan v Vukovarju je tudi suspendiran. Pravijo, da radi nepravilnosti pri poslovanju z živinskimi potnimi listi, a vzrok bo gotovo drugi. Tudi sedem občinskih predstojnikov v sirmiški okraju je suspendiranih. In ban pravi, da je na Hrvaškem mir. Te dni je bil pri cesarju fem. Klobus in pravijo, da je cesarju povedal resnico o položaju.

Kakor smo že poročali, sklenili so nekateri poslanci ogrske neodvisne stranke, podati se na Hrvaško, da se osebno prepričajo o tamošnjih razmerah. Te dni jih je prišlo tudi pet v Zagreb, a so pobrali koj kopita in se vrnili domov, ker se jim je zdela kaša v Zagrebu prevroča.

Listi poročajo, da se je hrvaški žurnalst Sirovatka odpeljal v Ameriko. Izpustili so iz zapora sodružnico lista „Obzor“ gosp. Jurić-Zagorsko. V Zagreb sta dospela še dva eskadrona ulancev. V belovarski okolici trajajo že več dni veliki izgredivi. Velika množica naroda je naskočila železniška kolodvora Pitomac in Kloštar. Potrgali so brzojavne žice ter prežagali brzojavne stebre in jih pometali na železniški tir. Prišlo je tje vojaštvo in bilo je zaprtih vse polno oseb. Tudi v nekdanji vojaški Granici je začelo hudo vreti. Mestni zastop v Gospiću je bil razpuščen, ker se je v njem protestiralo v ostrih izrazih proti postopanju bana. V Perusiću so nastali izgredivi. Narod se namreč brani vzeti na stan vojake.

Tudi v Bosni preti nevarnost. Jelo je namreč vreti tudi tam in sicer med katoličani, kakor tudi med Turki, ki so hrvaške narodnosti.

Avstrija in Italija.

Protiaustrijske demonstracije v Italiji se ponavljajo vsaki dan in to skoro po

izgrediv noče biti vendar konec. V gledališču v Ferari so predsinočnem zažgali avstrijsko zastavo. „Berliner Tageblatt“ je prinesel te dni članek, katerega je spisal oseba, ki je v vedni dotiki, z našim ministerstvom za zunanje zadeve. Članek končuje tako-le: Med Avstrijo in Italijo je nastalo zadnji čas toliko navskrižji, s katerimi se bode treba resno pečati. Če pa pojdejo reči v dosedanem tiru dalje, potem nastane vprašanje, ali se bode še zamogla vzdrževati zveza med Avstrijo in Italijo.

„Österreichische Volkszeitung“, pa piše, da ni Italija prav nič resne volje pokazala, da hoče resno zatrei protiaustrijske demonstracije. Pač pa so dobili od osrednje italijanske vlade prefekti vseh mest tajno okrožnico, v kateri je rečeno, naj se protiaustrijske demonstracije ne zabranjujejo in da naj pazijo le na to, da se ne onačesujejo avstrijski grbi in pa, da se ne napada stanovanj avstrijskih konzulov.

Prestolonaslednik črnogorskega kneza.

Dunajski listi pišejo, da namerava črnogorski knez imenovati za svojega naslednika kneževiča Mirka, ker bi se rad kneževič Danilo zaradi slabega zdravja odpovedal prestolonasledstvu.

Dogodki na Balkanu.

Reforme so torej pokopane, za nje se nikdo več ne zmeni. Boji med ustaši in turškimi vojaki, kakor tudi ropanja in požiganja od strani divjih Arnavtov, množe se od dne do dne vedno bolj. Da se pa obča pozornost obrne nekoliko preč od teh dogodkov, izmislilo si je časopisje zadnje dni imenitno bajko o turško-bolgarski zvezi. Časopisi poročajo namreč, da je odpotoval v Carigrad bolgarski državnik Nacijović, kateremu sta bolgarska vlada in bolgarski knez Ferdinand poverila tajno misijo, katero ima izvršiti v Carigradu. Nacijović pooblaščen je baje, da sklene s Turčijo ne le gospodarsko in carinsko zvezo, marveč da sklene s Turčijo celó defenzivno in ofenzivno alianco. Ako bi bilo le količkaj resnice na takih vesteh, potem bi moral verovati v čudeže celó najtrdozratnejši nevernik.

Domače in razne novice.

Jutri popoldne vsi v št. Peter.

— Nepostavnostim in nasilstvu na Hrvaškem še nečejo storiti konca. Bratje Hrvatje bijejo zdaj obupen in odločen boj za svoje pravice, katere so jim bile zajamčene po nagodbi in katere kruto teptajo z nogami madjarski nasilniki. V tem trenutku moramo tudi mi Slovenci, ki smo krvni bratje Hrvatov, priskočiti, ako ne fizično pa vsaj moralno na pomoč. Izjaviti moramo javno in na ves glas, da se čutimo solidarne z Hrvati ter izreči moramo svoje ogorčenje nad vsem tem, kar se že leta in letá dogaja na Hrvaškem, posebno pa še v današnjih dneh. Osvojenost naših bratov na Hrvaškem od madjarske sužnosti pomenja tudi naše osvobojenje. Svobodni Hrvatje pomagali bodo tudi nam v trdih bojih, katere bomo morali še dolgo in dolgo biti z našimi narodnimi sovražniki. Že dosedanji pojavi našega solidarnega čuta z brati Hrvati, napolnjujejo naše krute sovražnike s strahom. Le ako se bomo združili z našimi jugoslovanskimi brati borili proti tujemu nasilstvu, nadejati se smemo končne zmage. Zato pa prihitimo jutri vsi v št. Peter, da pokažemo, da se zavedamo resnega položaja, v katerem se nahaja zdaj vse Jugoslovanstvo in posebno pa naši bratje Hrvatje. Na jutrajšnjem javnem shodu pokažimo, da se čutimo z brati Hrvati popolnoma solidarne, da je in bode za vedno njih žalost in njih trpljenje, naša žalost in naše trpljenje in da je in bo istotako njih radost tudi vedno naša radost.

Visoki gost. — V sredo zvečer se je pripeljal v Gorico Nj. ces. in kr. Visokost nadvojvoda Rainer in je v četrtek inšpiciral tukajšnjo deželnoobrambovsko posadko. Odpotoval je iz Gorice že v četrtek zvečer. K obedu, ki je bil v deželnoobrambovski vojašnici, bilo je povabljenih več vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

skem pomorskem sodišču, g. Karol Devek, je imenovan za pisarniškega ravnatelja na deželnem sodišču v Trstu. Sodni pristav, g. dr. Karol Snider, je premeščen iz Tolmina v Ajdovščino.

Potrjen zakon. — Nj. Vel. cesar je potrdil zakonski načrt, katerega je sklenil naš deželni zbor gledé pristojbin, ki se imajo pobirati od zapuščin v pokritje šolskih stroškov.

Zastava „Šolskega Doma“. — Neka neimenovana gospa naročila je po g. A. K., naj se napravi primerno zastavo za „Šolski Dom“. Zastava, iz belega damaska, ima na eni strani podobo sv. Alojzija, na drugi sv. Cirila in Metoda. Podobi slikala je akademična slikarica g.čn. Henrika Santel prav okusno in po ceni. Zastavo izdelale so pa pod vodstvom vrle učiteljice gospodične Eme Arklo, učente šole umetnega vezenja v „Šolskem Domu“. Na obeh straneh sti podobni obdani s primernimi okraski z zlatimi niti in slikarjami z iglo ter z napisom. Ob straneh in spodaj pa so prišite zlate franže. Zastava pride povezana na bel, okusen drog, ki se konča s pozlačeno sulico. Ta zastava — domačega izdelka — bode blagoslovljena jutri v podružni cerkvi sv. Ivana v nazočnosti šolske mladine zavodov „Šolskega Doma“. Zastava stane, ne računajoč izdelovanje, 300 K. Tako se naš „Šolski Dom“ popolnjuje. — Srčna hvala blagi dobrotnici!

Vipavska železnica. — Naj bi bila vipavska dolina prav tam, kjer se nahaja, naj bi bile razstrešene po nji prav iste vasi, ki obstojajo danes, naj bi bila Ajdovščina prav taka, kakršna je, samo naj bi ne bilo prebivalstvo vipavske doline slovensko, marveč bilo naj bi nemško in Ajdovščina naj bi ne bila obrtni kraj, marveč bila naj bi „Industrieort“, o potem bi bili železniški vlaki na vipavski železnici vse drugače vrejeni in njih število bi bilo gotovo večje, in poleg tega drdrali bi po vipavski železnici gotovo ob vsi nedeljah in praznikih, posebno pa še v poletnem času, gotovo tudi še posebni vlaki za izletnike. Izletnikom in tudi onim, ki bi se vozili z navadnimi vlaki, pa ne bi bilo treba voziti se v železniških vozovih, v katerih se po navadi prevaža živina, ampak železnica bi imela na razpolago lepe vozove in mogoče celó najmodernejša s hodniki. Ker pa prebiva v vipavski dolini zgolj slovensko ljudstvo, zato je tudi vožnja po vipavski železnici vrejena tako, kakor je, število vlakov skrženo, kar najbolj mogoče in število železniških vozov za osebe tako pičlo, da se morajo, ko število potnikov količkaj naraste, rabiti za prevažanje oseb vozovi, ki so drugače namenjeni za prevažanje živine. Take so razmere na vipavski železnici. Mi mislimo pa, da je skrajni čas, da se te razmere predrugačijo in da se ta škandal odstrani. V ta namen pa je potrebno, da se zga-nejo vse občine po vipavski dolini ter da odločno protestirajo proti tem razmeram in podpirajo naj jih v tem pogledu tudi naši državni poslanci in sicer na način, kateri se jim zdaj najumestnejši.

„Goriško vinarsko društvo“. — Našim vinogradnikom naznjamno veselo vest, da je „Goriško vinarsko društvo“ slednjič vendarle registrirano. To društvo se razteza na slovenski del vinorodnih krajev na Goriškem in ima sledeči namen: a) napravljati iz grozdja svojih udov pristno vino po najpravišnem in trgovini najprimernejšem načinu; b) to vino skupno hraniti, oskrbovati, varovati ga ponarejanja in skupno prodajati; c) skrbeti, da si pridobi goriško vino v svetu dobro ime, visoko ceno in mnogo odjemalcev; d) pospeševati goriško vinogradništvo s poukom in z drugimi sredstvi; e) priskrbovati vinogradnikom različne potrebščine in e) varovati koristi goriških vinogradnikov in potezati se za naredbe, ki so jim v prid. Društvo bode napravljalo na primernih krajih po deželi kleti, kjer bo hranilo pridelke dotičnih krajev. Kdor hoče pristopiti k društvu, prijaviti se mora načelnikstvu (predsednik g. vodja Dominko, podpredsednik gosp. poslanec Jakonič). Delež znaša za vsakih 15 q grozdja 20 K. Bolj natačno bomo o društvu, ki je za naše vinogradnike eminentne važnosti, še sporočali.

Dramatične predstave slovenske igralske družbe iz Ljubljane v „Goriški Čitalnici“. — Kakor je bilo naznanjeno, gostovala je ljubljanska slovenska igralska družba v torek, v sredo in v četrtek v „Goriški Čitalnici“. V torek se je predstavljala veseloigra v štirih dejanjih „Huzarji“, ki se je v četrtek ponovila. V sredo pa se je predstavljala veseloigra v treh dejanjih „Ženski Otelo“. Že imeni Danilo in Dobrovolny sta nam bili porok, da se smemo nadejati prelepega duševnega užitka in varali se nismo tudi v resnici. Obe veseloigri predstavljali

kar očarani. Posebno pa je napravila globok vtis veseloigra „Ženski Otel“, ker so igralci res dovršeno igrali in sta posebno ga Danilova in ga Dobrovolny svoji težki ulogi tako izbornost izvršili. Burno ploskanje, ki ni hotelo nikdar prenehati, bilo jima je v dokaz, kako hvaležno jim je bilo občinstvo za ta izvanredni užitek. Prvi večer ni bila predstava obiskana posebno mnogoštevilno in to z ozirom na dva praznika in posebno pa z ozirom na drugi praznik, ko je bilo vse polno mestnih Slovencev in Ajdovščini in so se od tam vrnilo pozno v noč in nekateri celo drugi dan v jutro. Zaradi tega pa je bila druga predstava obiskana toliko številnejše. Ta dan izročeni je bil tudi g. Danilu krasen venec z napisom: „Goriški S“ enci slovenski drami“, damam igalkam bilo je poklonjeno cvetje. Kakor rečeno, ker ni videlo mnogo od njih predstavljati „Huzarji“ v torek, se je ta igra v četrtek na njih željo ponovila, pri kateri priliki so želi ljubljanski igralci istotako burno pohvalo. Sploh pa, ako bi nas hoteli ljubljanski igralci še kedaj počastiti, svetovali bi jim, naj bi si izbrali za našo klimatične razmere primernejši čas, ki bi bil po našem mnenju, koj po veliki noči. O binkoštih je pri nas v Gorici skoro vsako leto že jako vroče in je dolgo ostajanje v zaprti dvorani skoro neznosno.

Dobili smo še drugo obširnejše poročilo o teh predstavah, katero pa priobčimo prihodnjič, ker nam je za današnji list došlo prepozno.

Tukajšnji magistrat razglasa, da se ne smejo prodajati gobe nikjer drugje, ako ne na pokritem trgu, kjer se prodaja sadje in druga zelenjad. Kogar bi zasledili, da bi prodajal gobe po mestu, kaznovan bode jako strogo.

Umrli je v tuk. bolnišnici usmiljenih bratov oni nesrečni voznik J. Velikonja iz Volč, ki je svoječasno nesrečno padel pod svoj voz in se močno poškodoval.

Padel je s hodnika na dvorišče 5-letni Celestin Tomassi, stanujoč v ulici Ascoli št. 16. Fantek spuščal je namreč s hodnika milove balončke. Ko je napravil jednega velikega in je gledal za njim, izgubil je ravnotežje ter padel na dvorišče in se hudo poškodoval na glavi. Prenesli so ga v bolnišnico.

Tatvina. — V noči od srede na četrtek so se vtihotapili v stanovanje g. Batističa, bivšega mestnega inženjerja, stanujočega na Gorišču v lastni hiši, tatovi. Prišli so v stanovanje po vrhu od strani Kornja. V hišo so zlezli skozi odprto okno. Doma ni bilo nikogar in tako bila jim je dana prilika, da so napravili v hiši natančno preiskavo, kakoršne bi niti policija ne znala napraviti. Prevrgli so vse, odprli so vse, preiskali so celo žepe prioblekah. Konečno so prišli do neke lesene skrinje. Razsekali so jo s sekiro ter našli v nji več perila, razna pisma in druge papirje. Našli so 20 K v zlatu in razni inozemski denar, kakor n. pr. italijanski, švicarski in drugi. Bila je poleg tudi jedna hranilnična knjiga, jeden par zlatih uhanov, spomin po pokojni materi g. Batističa, jedno bodalo in jeden nož z umetno delanim ročam, potem nekaj orožja, katero je prinesel iz Bosne g. Batistič, jeden kompas, nekaj finih smodk in druge stvari. Odnegli so vse, pustili so le perilo in hranilnično knjigo. G. Batistič je prišel domov okoli 11. ure in pol. Ko je našel doma vse v neredu, podal se je takoj na policijo. Redarji so se podali koj z njim na stanovanje ter si tam vse ogledali. Potem pa so šli na lov tatov. Neki redar stopil je v neko krčmo na Kornju in zvedel je tam, da je bil malo poprej tam strojarski delavec iz Dörflesove tovarne Peter Fabbro, oženjen in oče treh otrok, stanujoč pod Kostanjevico. Izvedel je tudi, da je Fabbro plačal svojim znancem za jed in pijačo ter da je poravnal račun z italijanskim denarom. Redarji so ga na to koj zasledovali in ga kmalu potem tudi našli. Ko so ga aretirali, peljali so ga na policijo in tam je izpovedal, da je v resnici kradel pri g. Batističu in da ga je k temu napotila okolnost, ker se je v Gorici izvršilo že toliko tatvin, ne da bi se bilo prišlo tatovom na sled. Zaradi tega nadejal se je tudi on, da mu pojde posel gladko izpod rok. Dostavil je celo, da bi jo koj popihal v Ameriko, ako bi se mu bilo posrečilo kje ukrasti kakih 20.000 gld. — V četrtek zjutraj pa so aretirali v Gosposki ulici njegovega tovariša Josipa Scalettarija, čevljarja, starega 33 let. Fabbro je že znan uzmovič in je bil zaradi tega že večkrat kaznovan. Še komaj par dni poprej ukradel je nekemu mizarju Zeju sekiro iz delavnice in ga je Zej zaradi tega tudi ovadil pri policiji.

Prijeta tatova. — V Ljubljani so

gačnika in Ivana Zupana. Pri Zupanu so dobili uro, ki je bila dne 31. majnika ukradena natakarku Karolu Vojski v hotelu „Pri južnem kolodvoru“ v Gorici. Vojski je bil ukraden tudi zlat prstan, potem ste mu bili vzeti tudi dve drugi uri in dve srebrni verižici. Policija je prijeta tatova izročila deželni sodniji, odkoder se bodeta odgnala v Gorico. — Znano je, da je bilo v Gorici od 10. apr. do 22. majnika izvršenih več ulomov in tatvin, pokradenih juvelov, uhanov, zapeljiv, verižic, ur itd. v vrednosti nad 30.000 K. Vse teh tatvin sta zdaj sumljiva zgoraj omenjena natakarka, ki sta se začasa tatvin mudila v Gorici.

Aretiranja. — Zadnje dni aretiranih je bilo več oseb, ki so na sumu, da so izvršile kako tatvino, katerih pretekli mesec v Gorici ni manjkalo. Poleg onih dveh natakarkov, katera so aretirali v Ljubljani in o katerih govorimo na drugem mestu, ter poleg onih dveh tatov, katera sta kradla pri g. Batističu in ki se nahajata že pod ključem, aretirali so tudi nevarnega uzmoviča Jurija Pušnika in pa še dva druga. Ta dva so ulovili v Podlurnu, ko sta hotela okraštiti nekega kmeta. Ulovili so jih baje kmetje sami. Našli so pri njih vse polno orodja, kakor vetrihe, pile, klešče itd., vse kar se potrebuje pri nasilnem odpiranju vrat.

Hudoben sin. — 23-letni pohajač Ivan Božič, stanujoč v Klavni ulici, je zahteval v torek denara od svoje stare matere, da bi ga zapil. Ker mu ni hotela dati denara, začel je ta malopridnež pobijati po hiši vse, kar mu je prišlo pod roke. Med drugim razbil je tudi šest šip in se je pri ti priliki tako močno vrezal, da so ga morali odvesti v bolnišnico, kjer so mu na prstih napravili par šivov. Šele potem deli so ga pod ključ.

Sadni trg. — Na tuk. izvoznem sadnem trgu so prodali dne 3. t. m. 70 klg. jagod po 1 K, 300 kvintalov graha po 8 K kvintal, 20 kvintalov špargljev po 40 K kvintal, 200 kvintalov črešenj po 24 K kvintal, 8 kvintalov letošnjega krompirja po 20 K kvintal.

Občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Št. Petru pri Gorici“. — Ker se bo jutri popoldne vršil v prostorih „Kmetijske zadruge“ v Št. Petru pri Gorici javen shod političnega društva „Sloga“ v prilog našim bratom Hrvatom, in ker ima „Hranilnica in posojilnica v Št. Petru“ ravno tam tudi svoj sedež, preloži se občni zbor „Hranilnice in posojilnice“, ki je bil napovedan za jutri popoldne, na prihodnjo nedeljo popoldne, t. j. na dan 14. junija t. l.

„Hranilnica in posojilnica v Renčah“ bode imela svoj redni občni zbor za leto 1902. dne 21. junija 1903. pri g. R. Žnidarčiču ob 3½ popoldne. Dnevni red po pravilih.

Načelnštvo.

Še nekoliko o groznil nesreči na železnici med Tržičem in Devinom. — Danes ni več nobenega dvoma, da je na groznil nesreči, ki se je pripetila v nedeljo ponoči na progi južne železnice med Tržičem in Devinom, več ali manj kriva tudi uprava južne železnice. Da bi bilo na raznih postajah južne železnice dovolj vozov različnih razredov, bi bil pokojni dr. Heinzel danes najbrže še živ. To se ni namreč v nedeljo prikratk dogodilo, da so bili vsi vozovi tretjega razreda prenapolnjeni ter da so morali spraviti v vozove drugega razreda tudi take ljudi, ki so plačali le za tretji razred. To, pravimo, dogaja se na južni železnici leto za letom ob vseh večjih praznikih in posebno pa še o binkoštnih, ko leti vse na prosto in posebno pa še iz Trsta v razna furlanska mesteca in kraje. Uprava južne železnice bi bila morala biti na ta tren torej pripravljena in bi morala za to skrbeti, da bi bilo na raznih postajah dovolj vozov različnih razredov na razpolaganje. Ako bi uprava južne železnice to storila, ne bi prišlo v voz II. razreda, v katerem se je vozil dr. Heinzel, toliko vinjenih ljudi, ki so imeli listke le za III. razred in ne bi potem tam tako razsajali, da so mirnega Heinzla spravili s svojim kričanjem in ropotom iz svojega kupeja. Pa tudi za to bi moralo biti na železnici priskrbljeno, da dobe mirni in semtertje celó bolni potniki zavetja pred takimi razsajajočimi ljudmi. III. razred, ter da se jim bi odkazal tak prostor, kamor pijanci in razsajajoči nimajo pristopa. Tudi glede vrat, katera je dr. Heinzel odprl, da bi prestopil v drugi voz, ni bilo prav, da niso bila zaprta, posebno pa, ker niso bila namenjena za potnike, marveč samo le za sprevodnike. Izgovor, da je zapisano v raznih jezikih, da ne smejo potniki onih vrat odpirati, ni veljaven, ker bi se med potniki lahko nahajali tudi taki ljudje, ki ne znajo čitati, ali pa tudi taki, ki ne morejo čitati takih zapisov.

rala biti zaprta tako, da jih zamore odpreti le sprevodnik. Z jedno besedo, več previdnosti moralo bi na vsak način biti pri železnicah in odvrnjena bi bila s tem mnogokatera nesreča.

Odpust delavcev v Lloydovem arsenalu v Trstu. — V Lloydovem arsenalu v Trstu odpuščajo zaradi pomanjkanja dela dan na dan po več delavcev. Govori se, da jih odpuste v najkrajšem času kakih 1900.

Čudno postopanje ljubljanske sodne oblasti. — Ko so pred nedavnim naši državni poslanci na Dunaju interpelirali dr. Körberja kot voditelja justičnega ministerstva zaradi sodnih preiskav, ki so se vršile v Ljubljani na zahtevo bana Hedervaryja, ker je mislil, da so se znani oklici na hrvaški narod tiskali v kaki ljubljanski tiskarni, je dr. Körber hladnokrvno odgovoril, da niso cislitvanska oblastva storila v ti zadevi nikakega koraka. Zdaj se je dogodil v Ljubljani spet neki slučaj, ki dokazuje, da se hoče tudi pri nas na Slovenskem vvesti nekaj Hedervaryjem zistem. V torek je prišel namreč v Ljubljano neki privatni osebi iz Zagreba po železnici zaboj in je bil oddan spediterju. Ko se je adresat oglašil pri spediterju, je na svoje začudenje izvedel, da so policijski organi njegovo privatno last konfiscirali in izročili sodniji. Adresat se je potem obrnil na sodnijo in tam se mu je lakonično — prav kakor da je v Ljubljani že razglašeno izjemno stanje in so razveljavljene vse državljanske pravice — povedalo, da je preiskovalni sodnik, na predlog državnega pravdnštva zaukazal to konfiskacijo. Obenem je adresat izvedel, da se je to zgodilo na brzojavno zahtevanje državnega pravdnštva iz Zagreba, ki domneva, da se v tem zaboji nahaja večja množina iztisov „Hrvatske misli“. Tu se je torej konfisciralo privatno imetje mirnega državljanca na zahtevanje inozemske oblasti, dasi se proti temu državljanu še kaka ovažba ni vložila in konfiskacija se je izvršila, ne da bi se bil lastnik tega zaboja obvestil. Paragraf 146. kaz. pr. reda določa, da sme preiskovalni sodnik zaseči brzojave, pisma in druge pošiljke, ako je obtoženec že v zaporu zaradi hudodelstva, ali če je zaradi takega dejanja proti njemu že izdano zaporno povelje. V tem slučaju se proti adresatu sploh ni začela niti kaka preiskava, samo njegovo imetje so mu zasegli. Očividno je torej, da je ljubljanska sodna oblast na ljubo hrvaškemu banu v tem slučaju postopala nepostavno, ter se vmešavala v zadeve onkraj Litave, v katere bi se, po nazorih voditelja justičnega ministerstva dr. Körberja, ne bi smela nikdar vmešavati. Zato pa je dolžnost naših državnih poslancev, da proti takemu nepostavnemu postopanju odločno protestujejo ter da dr. Körberja trdo primejo za besedo.

Kratko veselje ljubljanske deželnovalne policije. — V sredo zvečer je prišel na ljubljanski kolodvor g. dr. Pegan, odvetniški koncipijent v Celju s svojo gospo. Spremljali so ga tudi nekateri prijatelji. Ko je pa vstopil v železniški voz, da bi se odpeljal, zaklicali so mu prijatelji: „Živila Hrvatska!“ Vladni detektiv Kos, ki je bil na kolodvoru, si je koj mislil, da ga je doletela sreča, da zamore aretirati hrvaškega žurnalista Sirovatko, po katerem vsa policija tako željno vzdihuje. G. dr. Pegan je g. Sirovatku baje nekoliko podoben, samo da je on nizke postave, dočim je g. Sirovatka visoke postave. Pa to, za svojo službo strašno vnetega detektiva Kosa, ni motilo, ampak stopil je k g. dr. Peganu, katerega je spremljal potem v policijsko stražnico. Seveda ni bilo g. dr. Peganu težko dokazati, da se je detektiv Kos v svoji službeni gorečnosti jako motil in da se je zastoj na nedejal kakega križca od hrvaškega bana Hedervaryja Prijetna za g. dr. Pegana pa ta šala gotovo ni bila, ker je med tem časom vlak odšel in je moral čakati na drugi vlak.

Protestni shod v Celju. — Binkoštni ponedeljek se je zbralo v Celju okoli 5000 Slovencev, da so protestirali proti madjarskemu nasilstvu na Hrvatskem ter pokazali svojo solidarnost z brati Hrvati.

Obrnile so se do cesarja istrske občine Pazin, Kastav in Buzet ter ga prosile za posredovanje, da bi zavladala na Hrvatskem zakonitost in red. V Pazinu, v Vrbniku in v Buzetu darovale so se tudi maše zadušnice za hrvaške žrtve. Po raznih krajih Istre nabirajo se denarni doneski, da se odpošljejo na Hrvatsko ter da se izroče zaostalim padlim žrtv.

Velikanski požar v petek 29. m. m. popoldne je nastal v Vel. Podlogu na Dolenjskem blizu Krškega. Po preteku

nebo, kajti rešili so le to, kar so imeli na sebi, pa živino.

Dohodki nemškega „Schulvereina“ v preteklem letu. — Nemški „Schulverein“ je imel v preteklem letu 427.519 K dohodkov in stroškov 324.625 K.

Wilhelmov zeljščni sok je vže dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, poštni zavoj s 6 steklenicami za K 10 — pošlja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavojku grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno dopošlje.

Zahvala.

„Sadjarsko in vinarsko društvo v Prvačini“ izreka tem potom najtoplejšo zahvalo visokorodnemu gospodu dvornemu svetniku grofu Attems, voditelju c. kr. okr. glavarstva v Gorici, za naklonjenost, da je blagovolil otvoriti razstvo. Navzočima gospodoma Tomažu Früchaufu, c. kr. nadzornika vinarstva, in okr. šol. nadzorniku Finžgarju, Juriju za premijanje sadja in vin za vstrajnost in požrtovalnost; posebno zahvalo nje predsedniku gospodu Gombaču, potoval. učit. v Ljubljani, kakor tudi g. Dominku, vod. dež. kmet. šole v Gorici, g. Rubbiju, pos. na Vogerskem, g. Iv. Saunigu, veleposestniku v Biljah in potov. učit. g. Strekelju; vsem gg. govornikom na II. sad. vin. shodu; prisotnim poslancem, g. Jakonciju, dr. Tomi in Grči; razstavljalcem in slednjič udeležencem. Naj bi bila pičla udeležba II. razstave vipavske doline v vspodbudo k tretji kmetijski razstavi.

O d b o r.

Javna dražba.

Dne 22. junija t. l. 9. ure popoldne pa do 11. ure bode v St. Lovrencu pri Neblemzmanjševalna dražba oddaje dela v namen poprave župnijske cerkve v St. Lovrencu in župnišča istotam. Pogoji in stroškovnik sta na razpolago v župnišču.

Stavbeni odbor.

St. Lovrenc pri Neblem, 2. junija 1903.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

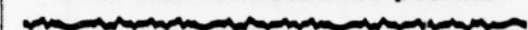
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicah na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Rostrežba poštna.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Tomaž Huala,

trgovec z lončarskimi, porcelanskimi in steklarskimi izdelki, v Gorici na Travniku h. šte. 8. (prej Weidlich)

se priporoča sl. občini tu v mestu in na deželi z zagotovilo točne in solidne postrežbe, opiraje se na svoje obilno znanje v tej stroki kot večletni uslužbenec v trgovinah gg. Sturli in Monari na Travniku.

Vse po na nižjih cenah!!

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25.

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucan, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mline v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih uajmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) šte. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Velika zaloga šivalnih strojev vsake vrste za šivilje, krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateri so svetovno znani na trpežnosti in dobroti, ter so najsposobnejši za vsake vrste del, kakortudi za vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurenca je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

BURSKA DVOKOLESA

angleške „Helikal Premier“, in „Regent“.

Cena je od 180 K naprej.

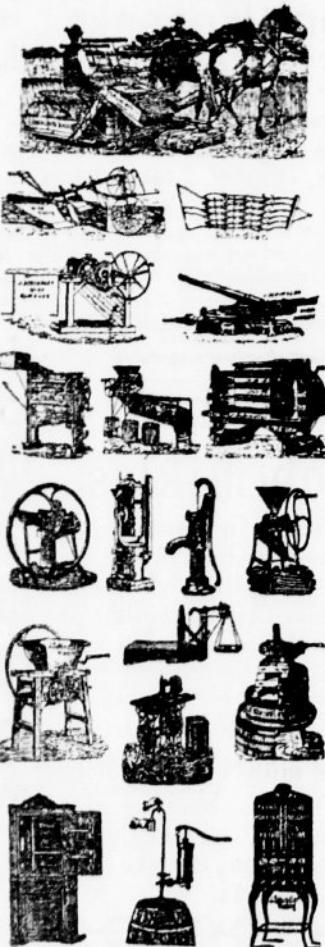
Prodajata tudi slamoreznice in stiskalnice, puške in samokrese vsake vrste. Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 v Edina meh. delavnica za popravo šivalnih strojev in dvokole

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,
ulica Municipio št. 1.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse šte. 12.

„Krojaška“

zadruga

Gorica,

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zefir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška sukna po vsaki ceni in veliki izberi. — Nadelje ima bogato zalogo platna, Chiffona in prtenine, hlačevine, volnene odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov in raznih

Preproge, zagrinjala in pogrinjala iz volne in bombaževine. — Tudi se še naznanja slavnemu občinstvu, da se razproda vse od prejšnjih sezon zaostalo blago pod lastno ceno.

Na zahtevo stranke pošiljajo se uzorci poštne prosti hitro in točno

Konečno se naznanja slavnemu občinstvu, da so cene tudi vsemu novemu blagu tako nizke, da se ni bati nikake konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu in na deželi prilika za pošteno in solidno postrežbo!

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo „sladne kave“, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev.
vsečina 500 gramov.

Kathreiner

Varnostna

Kneippova sladna kava

v polnih zrnih

Kathreinerjeve tovarne za

Monakovo.